

SQL - Funkcje okna (Window functions)

Lab 1-2

Imię i nazwisko: Ewa Pelc, Kacper Sobczyk

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z działaniem funkcji okna (window functions) w SQL, analiza wydajności zapytań i porównanie z rozwiązaniami przy wykorzystaniu "tradycyjnych" konstrukcji SQL

Swoje odpowiedzi wpisuj w miejsca oznaczone jako:

```
-- wyniki ...
```

Ważne/wymagane są komentarze.

Zamieść kod rozwiązania oraz zrzuty ekranu pokazujące wyniki, (dołącz kod rozwiązania w formie tekstowej/źródłowej)

Zwróć uwagę na formatowanie kodu

Oprogramowanie - co jest potrzebne?

Do wykonania ćwiczenia potrzebne jest następujące oprogramowanie:

- MS SQL Server - wersja 2019, 2022
- PostgreSQL - wersja 15/16
- SQLite
- Narzędzia do komunikacji z bazą danych
 - SSMS - Microsoft SQL Managment Studio
 - DtataGrip lub DBeaver
- Przykładowa baza Northwind
 - W wersji dla każdego z wymienionych serwerów

Oprogramowanie dostępne jest na przygotowanej maszynie wirtualnej

Dokumentacja/Literatura

- Kathi Kellenberger, Clayton Groom, Ed Pollack, Expert T-SQL Window Functions in SQL Server 2019, Apres 2019
- Itzik Ben-Gan, T-SQL Window Functions: For Data Analysis and Beyond, Microsoft 2020
- Kilka linków do materiałów które mogą być pomocne - <https://learn.microsoft.com/en-us/sql/t-sql/queries/select-over-clause-transact-sql?view=sql-server-ver16>

- <https://www.sqlservertutorial.net/sql-server-window-functions/>
 - <https://www.sqlshack.com/use-window-functions-sql-server/>
 - <https://www.postgresql.org/docs/current/tutorial-window.html>
 - <https://www.postgresqltutorial.com/postgresql-window-function/>
 - <https://www.sqlite.org/windowfunctions.html>
 - <https://www.sqlitetutorial.net/sqlite-window-functions/>
- Ikony używane w graficznej prezentacji planu zapytania w SSMS opisane są tutaj:
 - <https://docs.microsoft.com/en-us/sql/relational-databases/showplan-logical-and-physical-operators-reference>

Zadanie 1 - obserwacja

Wykonaj i porównaj wyniki następujących poleceń.

```
select _avg_(unitprice) avgprice
from products p;

select _avg_(unitprice) over () as avgprice
from products p;

select categoryid, _avg_(unitprice) avgprice
from products p
group by categoryid

select _avg_(unitprice) over (partition by categoryid) as avgprice
from products p;
```

Jaka jest są podobieństwa, jakie różnice pomiędzy grupowaniem danych a działaniem funkcji okna?

Komentarz

- Zapytanie (1) oblicza średnią cenę z całej tabeli products.
- Zapytanie (2) oblicza średnią cenę dla każdego rekordu, używając danych z całej tabeli products.
- Zapytanie (3) oblicza średnią cenę dla każdej kategorii produktów.
- Zapytanie (4) przypisuje każdemu rekordowi średnią cenę z jego kategorii.

W obu przypadkach zostaje wyliczona pewna wartość funkcji agregującej.

Różnicą natomiast, jest liczba wierszy wynikowych. Przy zastosowaniu grupowania danych i funkcji agregującej średniej, dostajemy średnią wartość dla każdej grupy, tzn. tyle wierszy wynikowych ile jest grup. W przypadku funkcji okna, każdemu wierszowi przypisana jest odpowiednia wartość średnia bazując na tym do jakiej grupy należy dany wiersz, tzn. wierszy wynikowych jest tyle ile wszystkich wierszy w tabeli.

Zadanie 2 - obserwacja

Wykonaj i porównaj wyniki następujących poleceń.

```
--1)

select p.productid, p.ProductName, p.unitprice,
       (select _avg_(unitprice) from products) as avgprice
from products p
where productid < 10

--2)
select p.productid, p.ProductName, p.unitprice,
       _avg_(unitprice) over () as avgprice
from products p
where productid < 10
```

Jaka jest różnica? Czego dotyczy warunek w każdym z przypadków?

Komentarz

W obu przypadkach warunek dotyczy ograniczenia pokazywanych wierszy do pierwszych 10 rekordów z id < 10.

W przypadku pierwszego zapytania natomiast avg price pokazuje średnią wartość ceny dla całej tabeli. Natomiast drugie zapytanie faktycznie ogranicza średnią wartość ceny do pokazanych 10 rekordów.

To znaczy że w przypadku funkcji okna, przy liczeniu średniej brany jest pod uwagę (zewnętrzny) warunek WHERE. W podzapytaniu nie jest on brany pod uwagę.

Napisz polecenie równoważne

- 1. z wykorzystaniem funkcji okna. Napisz polecenie równoważne

```
SELECT TOP 9 p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
            AVG(UnitPrice) OVER () AS AvgPrice
FROM Products p;
```

Output --3) --4)

9 rows

productid	ProductName	unitprice	avgprice
1	1 Chai	18.0000	28.8663
2	2 Chang	19.0000	28.8663
3	3 Aniseed Syrup	10.0000	28.8663
4	4 Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	28.8663
5	5 Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500	28.8663
6	6 Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	28.8663
7	7 Uncle Bob's Organic Dried Pears	30.0000	28.8663
8	8 Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	28.8663
9	9 Mishi Kobe Niku	97.0000	28.8663

- 2. z wykorzystaniem podzapytania

```
SELECT p.ProductID, p.ProductName, p.UnitPrice,
       (SELECT AVG(UnitPrice) FROM Products WHERE ProductID < 10) AS AvgPrice
FROM Products p
WHERE p.ProductID < 10;
```

Output --3)

9 rows

productid	ProductName	unitprice	avgprice
1	1 Chai	18.0000	31.3722
2	2 Chang	19.0000	31.3722
3	3 Aniseed Syrup	10.0000	31.3722
4	4 Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	31.3722
5	5 Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500	31.3722
6	6 Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	31.3722
7	7 Uncle Bob's Organic Dried Pears	30.0000	31.3722
8	8 Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	31.3722
9	9 Mishi Kobe Niku	97.0000	31.3722

Zadanie 3

Baza: Northwind, tabela: products

Napisz polecenie, które zwraca: id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę wszystkich produktów.

Napisz polecenie z wykorzystaniem z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

W SSMS włącz dwie opcje: Include Actual Execution Plan oraz Include Live Query Statistics

W DataGrip użyj opcji Explain Plan/Explain Analyze

Zapytania

```
-- subquery
SELECT
  p.ProductID,
  p.ProductName,
  p.UnitPrice,
  (SELECT AVG(UnitPrice) FROM Products) AS AvgPrice
FROM
  Products p;

-- window function
SELECT
  p.ProductID,
  p.ProductName,
  p.UnitPrice,
  AVG(p.UnitPrice) OVER () AS AvgPrice
FROM
  Products p;

-- join
SELECT
  p.ProductID,
  p.ProductName,
  p.UnitPrice,
  a.AvgPrice
FROM
  Products p
CROSS JOIN
  (SELECT AVG(UnitPrice) AS AvgPrice FROM Products) a;
```

Output zapytania:

	ProductID	ProductName	UnitPrice	AvgPrice
1	1	Chai	18.0000	28.8663
2	2	Chang	19.0000	28.8663
3	3	Aniseed Syrup	10.0000	28.8663
4	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	28.8663
5	5	Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500	28.8663
6	6	Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	28.8663
7	7	Uncle Bob's Organic Dried Pears	30.0000	28.8663
8	8	Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	28.8663
9	9	Mishi Kobe Niku	97.0000	28.8663
10	10	Ikura	31.0000	28.8663
11	11	Queso Cabrales	21.0000	28.8663
12	12	Queso Manchego La Pastora	38.0000	28.8663
13	13	Konbu	6.0000	28.8663
14	14	Tofu	23.2500	28.8663
15	15	Genen Shouyu	15.5000	28.8663

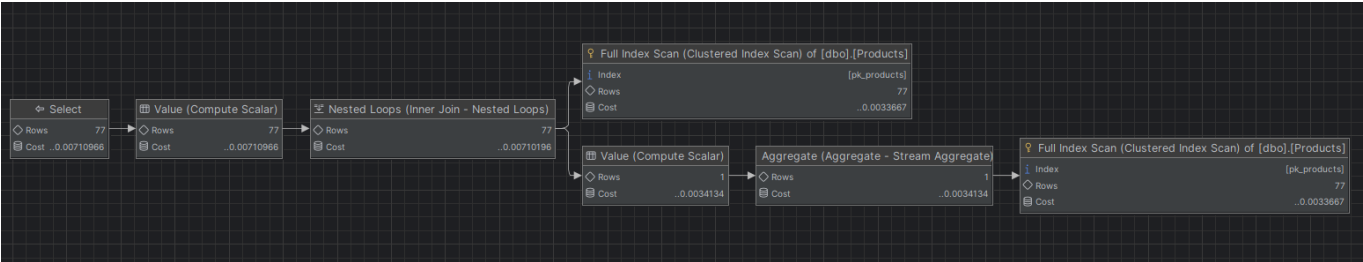
Porównanie czasów

Rodzaj zapytania	SQL Server	SQLite	PostgreSQL
Podzapytanie	68 ms	25 ms	24 ms
Join	70 ms	20 ms	26 ms
Funkcja okna	70 ms	25 ms	27 ms

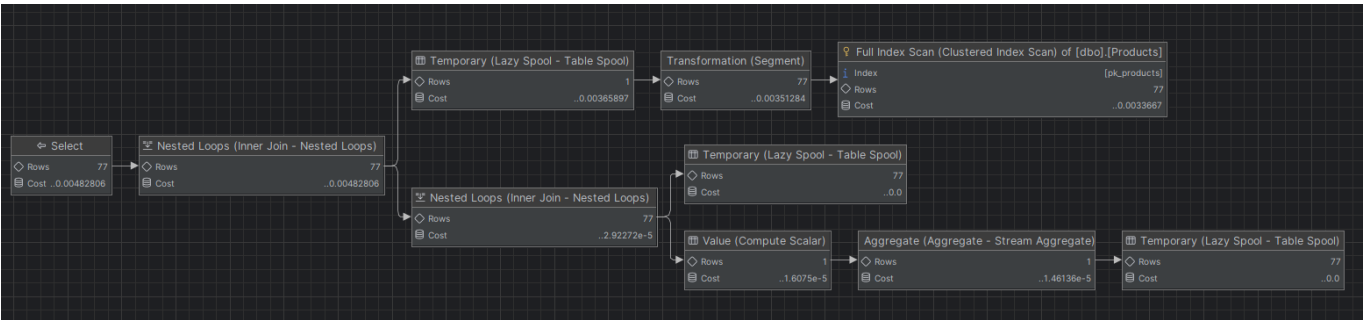
Porównanie planów zapytań

SQL Server

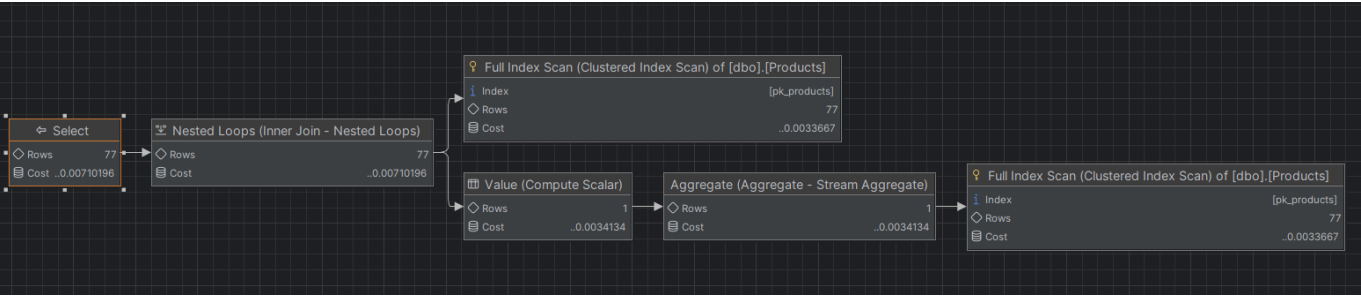
Subquery

Window function

Join

Komentarz

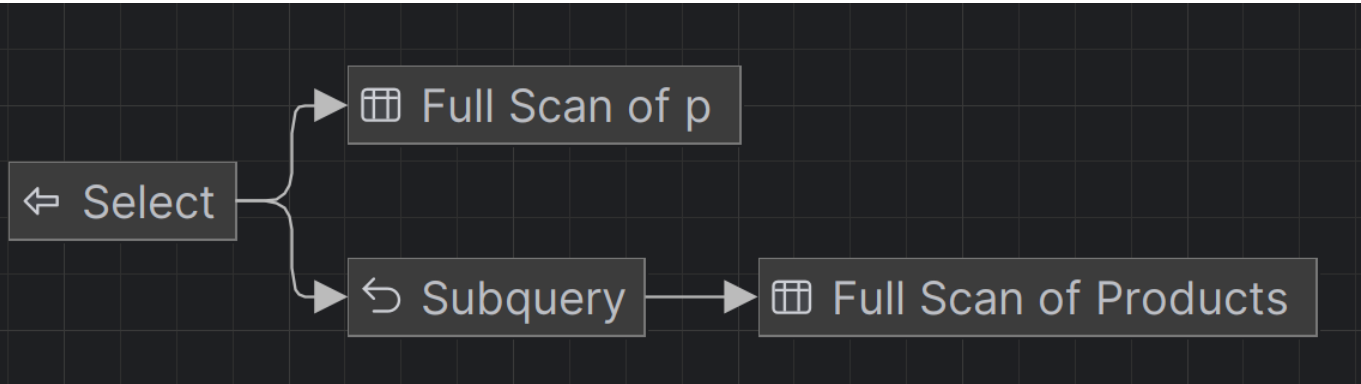
Plany wykonania zapytania w SQL Server są bardzo podobne dla podzapytania oraz joina, mają też podobny koszt około 0.007

Plan wykonania dla funkcji okna jest bardziej rozbudowany i składa się z dodatkowych transformacji, jednak sumaryczny koszt jest mniejszy.

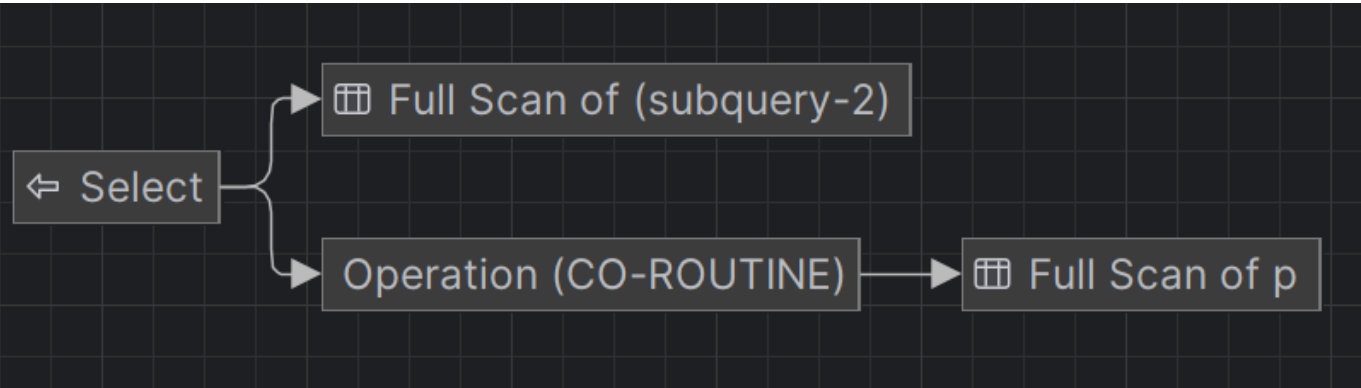
Dodatkowo, w przypadku funkcji okna występuje blok Temporary (Lazy Spool). Oznacza to, że w trakcie wykonywania zapytania baza danych tworzy tymczasową strukturę danych, którą wykorzystuje do przechowywania wyników pośrednich, a następnie przetwarza te wyniki dalej.

SQLite

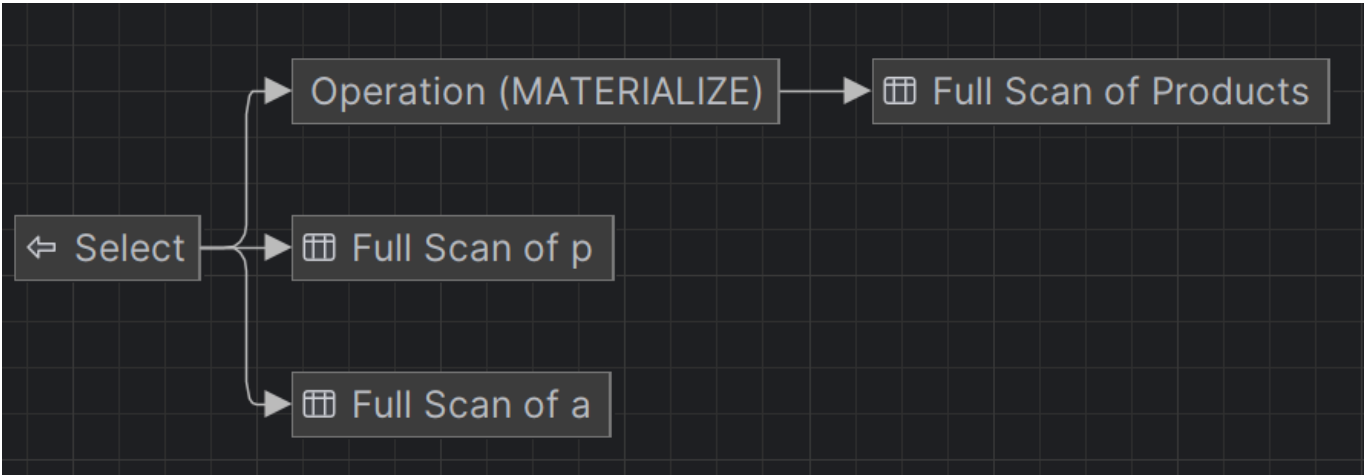
Subquery

Window function

Join

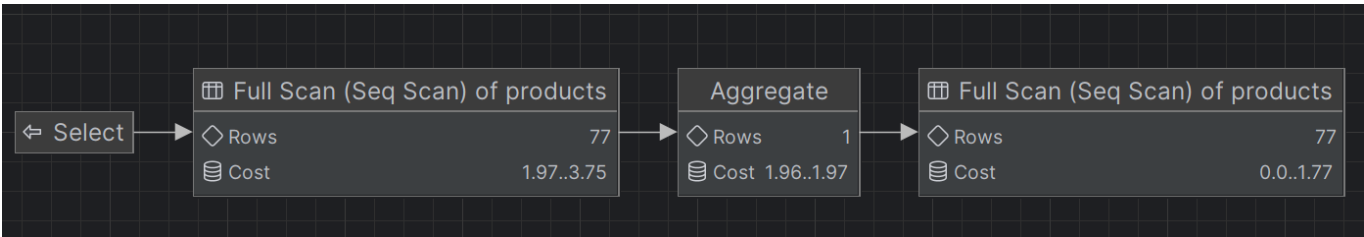
Komentarz

Dla SQLite na planie wykonania zapytania nie widać kosztu operacji. Jeśli chodzi o strukturę planu, to można zauważyć, że dla join operacja skanowania całej tabeli (Full Scan) wykonywana jest 3 razy, w pozostałych zapytaniach tylko 2.

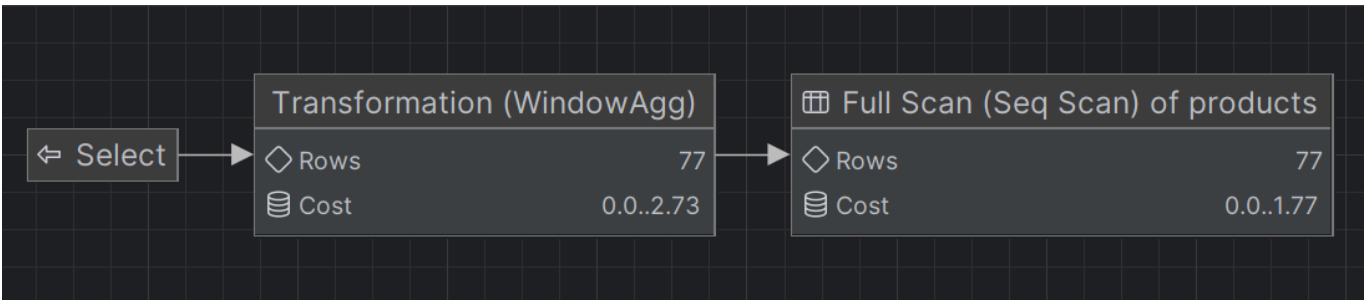
Może to potencjalnie świadczyć, że zapytanie za pomocą join jest gorzej zoptymalizowane (?), ale dla tak małego zbioru danych wyciąganie wniosków nie byłoby obiektywne.

PostgreSQL

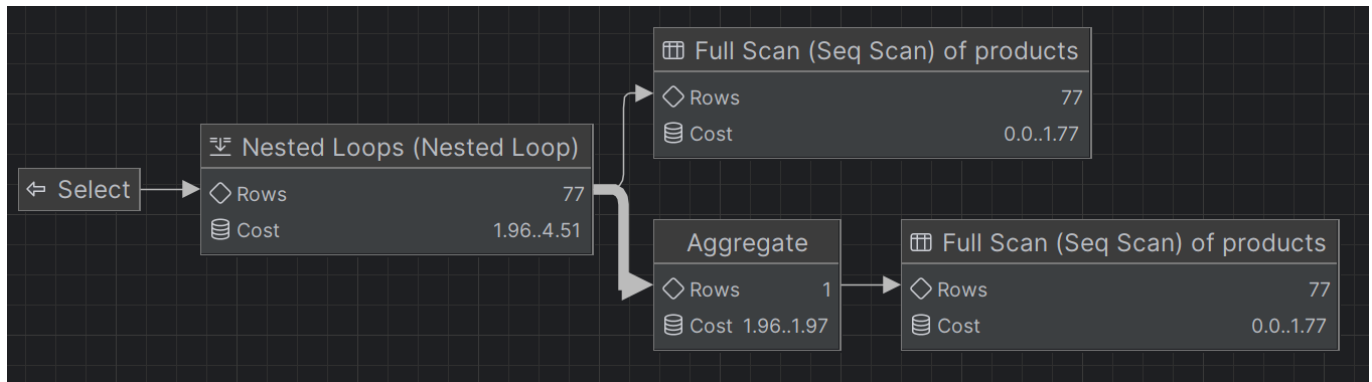
Subquery

Window function

Join

Komentarz do PostgreSQL

W przypadku planu wykonania zapytania dla PostgreSQL, widać że sumaryczny koszt dla funkcji okna jest znacznie mniejszy niż dla podzapytania i joina. Wydaje się, że mimo małego rozmiaru tabeli na której wykonujemy zapytanie już można dostrzec przewagę funkcji okna nad pozostałymi metodami.

Dodatkowa uwaga, to że w przypadku join występuje operacja Nested Loop Join służąca do łączenia danych z różnych tabel. Dla większych, nieindeksowanych tabel mogłaby ona potencjalnie prowadzić do wolniejszych operacji łączenia.

Komentarz do wszystkich

SQLite i PostgreSQL w tym zapytanie niezależnie od zastosowanej metody cechowało się lepszym czasem wykonania zapytania. W przypadku tak krótkich czasów wykonania, liczonych w milisekundach nie da się obiektywnie ocenić wydajności powyższych metod.

Zadanie 4

Baza: Northwind, tabela products

Napisz polecenie, które zwraca: id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę produktów w kategorii, do której należy dany produkt. Wyświetl tylko pozycje (produkty) których cena jest większa niż średnia cena.

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

Zapytania

```

-- subquery
-- (in the subquery I'm refering to outer table, also in the WHERE condition I
repeat the same subquery)
SELECT p.ProductID AS ProductID,
       p.ProductName AS ProductName,
       p.UnitPrice AS UnitPrice,

```

```
(SELECT AVG(UnitPrice) AS AvgPrice FROM Products WHERE CategoryID =
p.CategoryID)
FROM Products p
WHERE UnitPrice > (SELECT AVG(UnitPrice) AS AvgPrice FROM Products WHERE
CategoryID = p.CategoryID);

-- window function (I use outer SELECT clause to filter the results)
SELECT * FROM (SELECT p.ProductID AS ProductID,
                      p.ProductName AS ProductName,
                      p.UnitPrice AS UnitPrice,
                      AVG(UnitPrice) OVER (PARTITION BY p.CategoryID) AS AvgPrice
FROM Products p) AS tmp
WHERE UnitPrice > AvgPrice;

-- join
SELECT p1.ProductID AS ProductID,
       p1.ProductName AS ProductName,
       p1.UnitPrice AS UnitPrice,
       p2.AvgPrice
FROM Products p1
LEFT JOIN (
SELECT CategoryID, AVG(UnitPrice) AS AvgPrice
FROM Products
GROUP BY CategoryID) p2 ON p1.CategoryID = p2.CategoryID
WHERE p1.UnitPrice > p2.AvgPrice;
```

```
-- subquery
-- (in the subquery I'm referring to outer table, also in the WHERE condition I repeat the same subquery)
select p.productid as productid,
       p.ProductName as ProductName,
       p.unitprice as unitprice,
       (select avg(unitprice) as avgprice from products WHERE categoryid = p.categoryid)
from products p
where unitprice > (select avg(unitprice) as avgprice from products WHERE categoryid = p.categoryid);

-- window function (I use outer SELECT clause to filter the results)
select * from (select p.productid as productid,
                     p.ProductName as ProductName,
                     p.unitprice as unitprice,
                     avg(unitprice) over (partition by p.categoryid) as avgprice
                from products p) as tmp
where unitprice > avgprice

-- join
```

100 %

ResultsMessagesExecution plan

	productid	ProductName	unitprice	(No column name)
1	38	Côte de Blaye	263,50	37,9791
2	43	Ipoh Coffee	46,00	37,9791
3	61	Sirop d'érable	28,50	23,0625
4	63	Vegie-spread	43,90	23,0625
5	6	Grandma's Boysenberry Spread	25,00	23,0625
6	8	Northwoods Cranberry Sauce	40,00	23,0625
7	20	Sir Rodney's Marmalade	81,00	25,16
8	26	Gumbär Gummibärchen	31,23	25,16
9	27	Schoggi Schokolade	43,90	25,16

	productid	ProductName	unitprice	avgprice
1	38	Côte de Blaye	263,50	37,9791
2	43	Ipoh Coffee	46,00	37,9791
3	61	Sirop d'érable	28,50	23,0625
4	63	Vegie-spread	43,90	23,0625
5	6	Grandma's Boysenberry Spread	25,00	23,0625
6	8	Northwoods Cranberry Sauce	40,00	23,0625
7	20	Sir Rodney's Marmalade	81,00	25,16
8	26	Gumbär Gummibärchen	31,23	25,16
9	27	Schoggi Schokolade	43,90	25,16

	productid	ProductName	unitprice	avgprice
1	38	Côte de Blaye	263,50	37,9791
2	43	Ipoh Coffee	46,00	37,9791
3	61	Sirop d'érable	28,50	23,0625
4	63	Vegie-spread	43,90	23,0625
5	6	Grandma's Boysenberry Spread	25,00	23,0625
6	8	Northwoods Cranberry Sauce	40,00	23,0625
7	20	Sir Rodney's Marmalade	81,00	25,16
8	26	Gumbär Gummibärchen	31,23	25,16
9	27	Schoggi Schokolade	43,90	25,16

Porównanie planów wykonania i czasów

SQL Server

Query 1: Query cost (relative to the batch): 52

```
select p.productid as productid, p.ProductName as ProductName, p.unitprice as unitprice, (select avg(unitprice) as avgprice from products WHERE categoryid = p.categoryid) from products...
```

The diagram illustrates the execution plan for the provided SQL query. It starts with a **SELECT** operator at the top left, which feeds into a **Compute Scalar** operator. This operator then connects to a **Nested Loops (Left Outer Join)**. From here, the plan splits into two main paths. One path goes through a **Nested Loops (Inner Join)**, which then branches into a **Table Spool (Lazy Spool)** and a **Compute Scalar**. The other path from the initial **Nested Loops (Left Outer Join)** goes through a **Stream Aggregate (Aggregate)**, which then branches into a **Table Spool (Lazy Spool)** and a **Clustered Index Scan ([products].[pk_products])**. There are several other operators shown, such as **Segment**, **Sort**, and another **Clustered Index Scan**, which appear to be related to subqueries or aggregations within the plan. Each operator displays its estimated cost, row count, and percentage of the total rows.

Query 2: Query cost (relative to the batch): 24%

```
select * from (select p.productid as productid, p.ProductName as ProductName, p.unitprice as unitprice, avg(unitprice) over (partition by p.categoryid) as avgprice from products p) as t...
```

The diagram illustrates the execution plan for the provided SQL query. It shows the following components and their costs:

- SELECT**: Cost: 0 %
- Filter**: Cost: 0 %, 9.000s, 27 of 23 (117%)
- Nested Loops (Inner Join)**: Cost: 7 %, 0.000s, 77 of 77 (100%)
- Table Spool (Lazy Spool)**: Cost: 1 %, 0.000s, 9 of 8 (112%)
- Segment**: Cost: 1 %, 0.000s, 77 of 77 (100%)
- Sort**: Cost: 68 %, 0.000s, 77 of 77 (100%)
- Clustering Index Scan (Clustered Index Scan)**: Cost: 23 %, 0.000s, 77 of 77 (100%)
- Stream Aggregate (Aggregate)**: Cost: 0 %, 0.000s, 9 (88%)
- Table Spool (Lazy Spool)**: Cost: 0 %, 0.000s, 8 of 87 (88%)
- Compute Scalar**: Cost: 0 %, 0.000s, 77 of 87 (88%)
- Table Spool (Lazy Spool)**: Cost: 0 %, 0.000s, 77 of 87 (88%)

Query 3: Query cost (relative to the batch): 24%

```
select p1.productid as productid, p1.ProductName as ProductName, p1.unitprice as unitprice, p2.avgprice from products p1 left join ( select categoryid, avg(unitprice) as avgprice from p_
```

SELECT
Cost: 0 %

Compute Scalar
Cost: 0 %

Nested Loops
(Inner Join)
Cost: 7 %
0.000s
27 of
77 (35%)

Table Spool
(Lazy Spool)
Cost: 1 %
0.000s
9 of
8 (112%)

Segment
Cost: 1 %
0.000s
77 of
77 (100%)

Sort
Cost: 68 %
0.000s
77 of
77 (100%)

Clustered Index Scan (Clustered Index Scan on [products].[pk_products] [p1])
Cost: 23 %
0.000s
77 of
77 (100%)

Stream Aggregate
(Aggregate)
Cost: 0 %
0.000s
9 (88%)

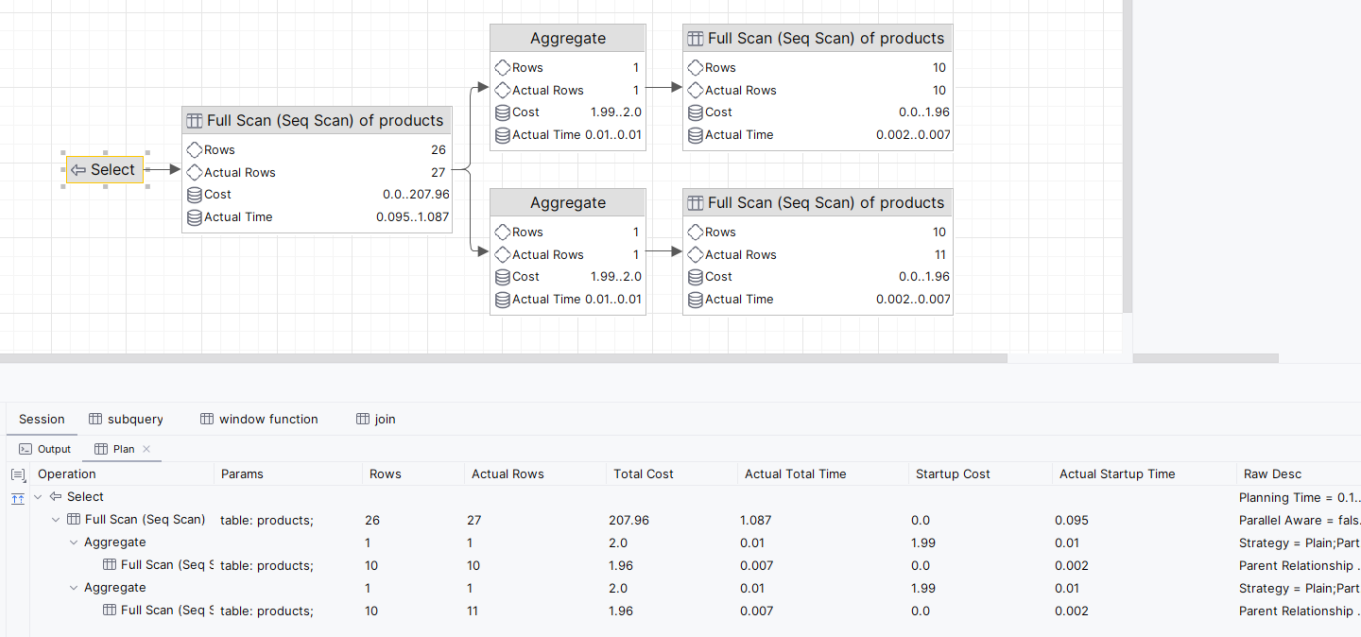
Table Spool
(Lazy Spool)
Cost: 0 %
0.000s
87 of
87 (88%)

Compute Scalar
Cost: 0 %
0.000s
87 of
87 (88%)

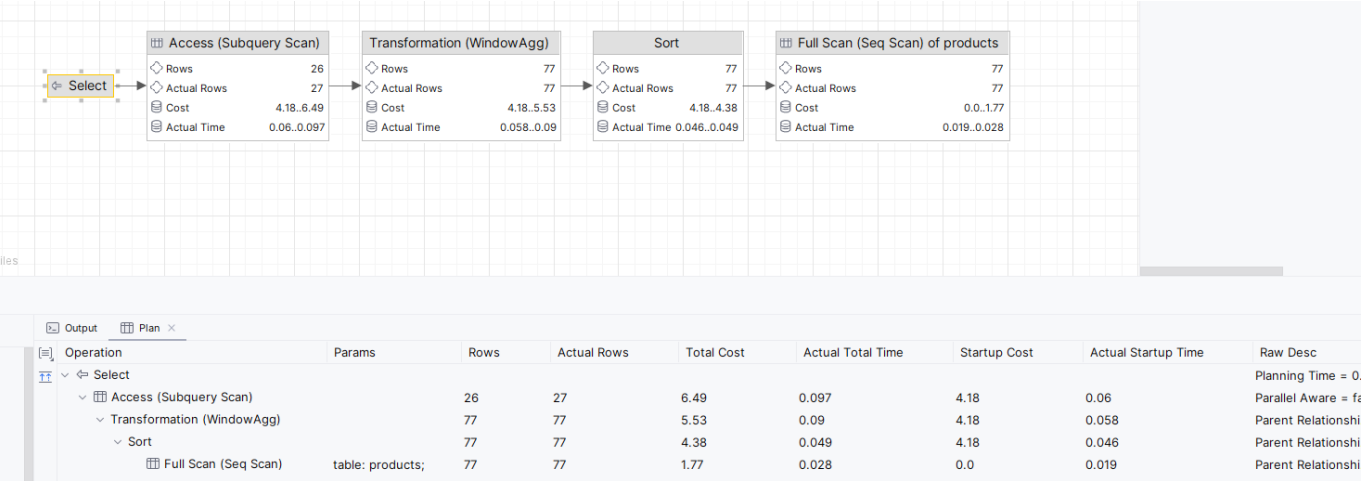
Table Spool
(Lazy Spool)
Cost: 0 %
0.000s
77 of
87 (88%)

12 / 50

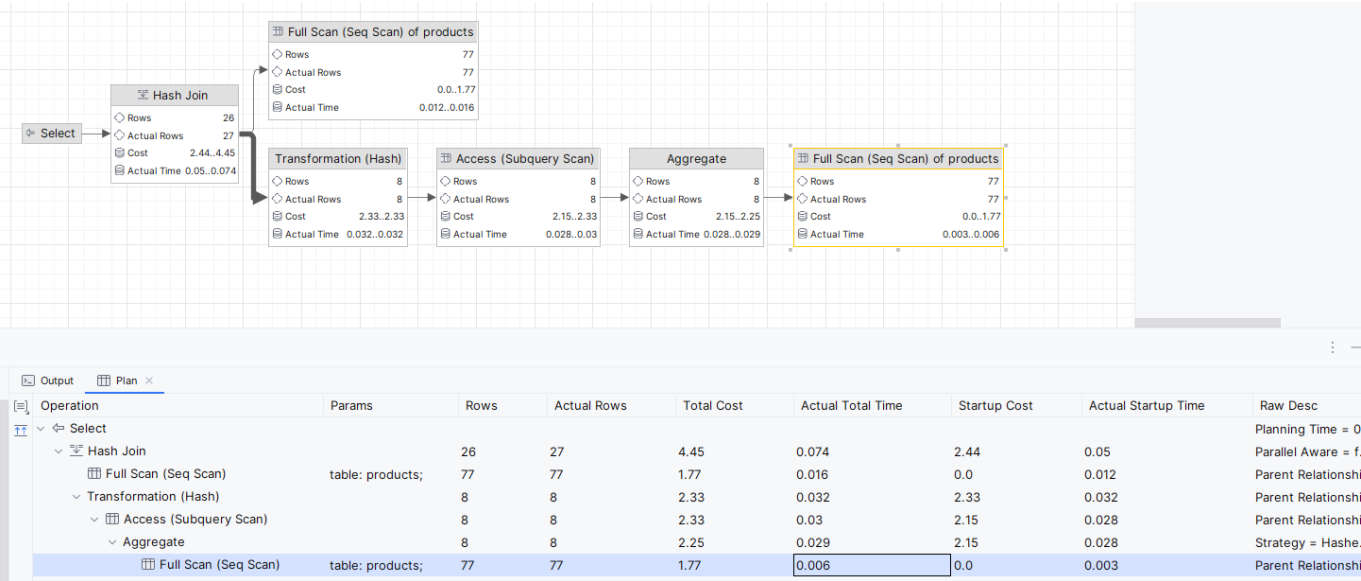
Subquery:

Window function:

Join:

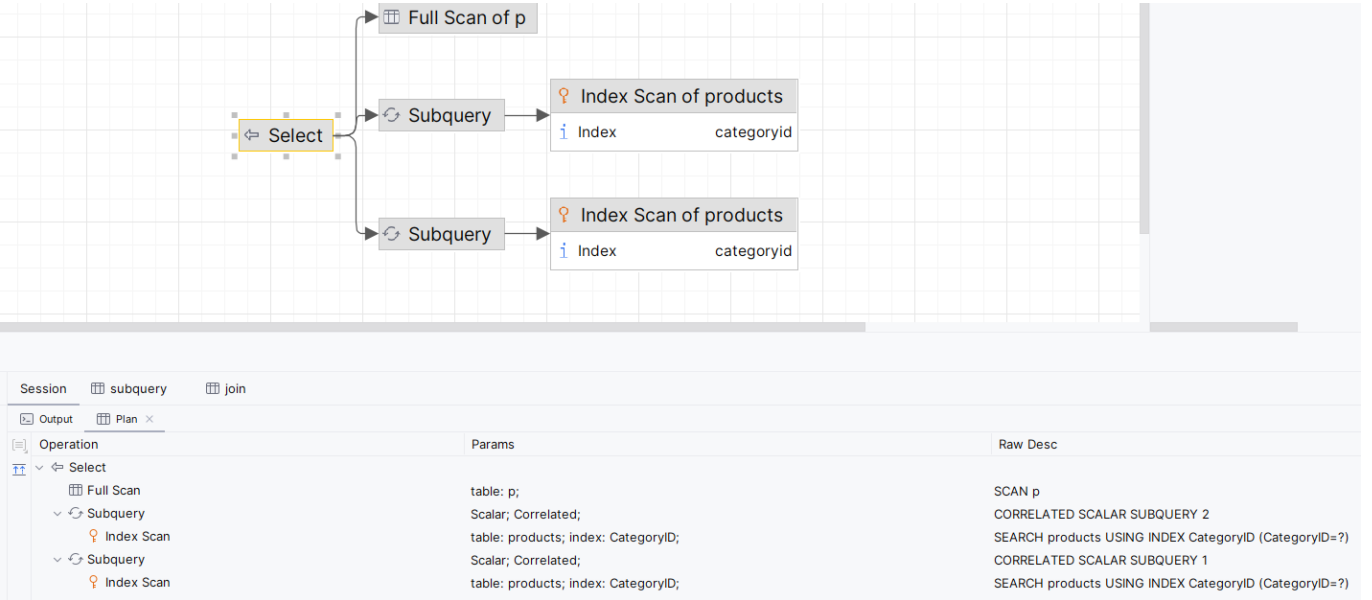
Komentarz

Dla PostgreSQL pozdapytanie ma największy sumaryczny koszt wykonania. Dodatkowo, plan zawiera 3 pełne przeszukiwania tabeli za pomocą Full Scan.

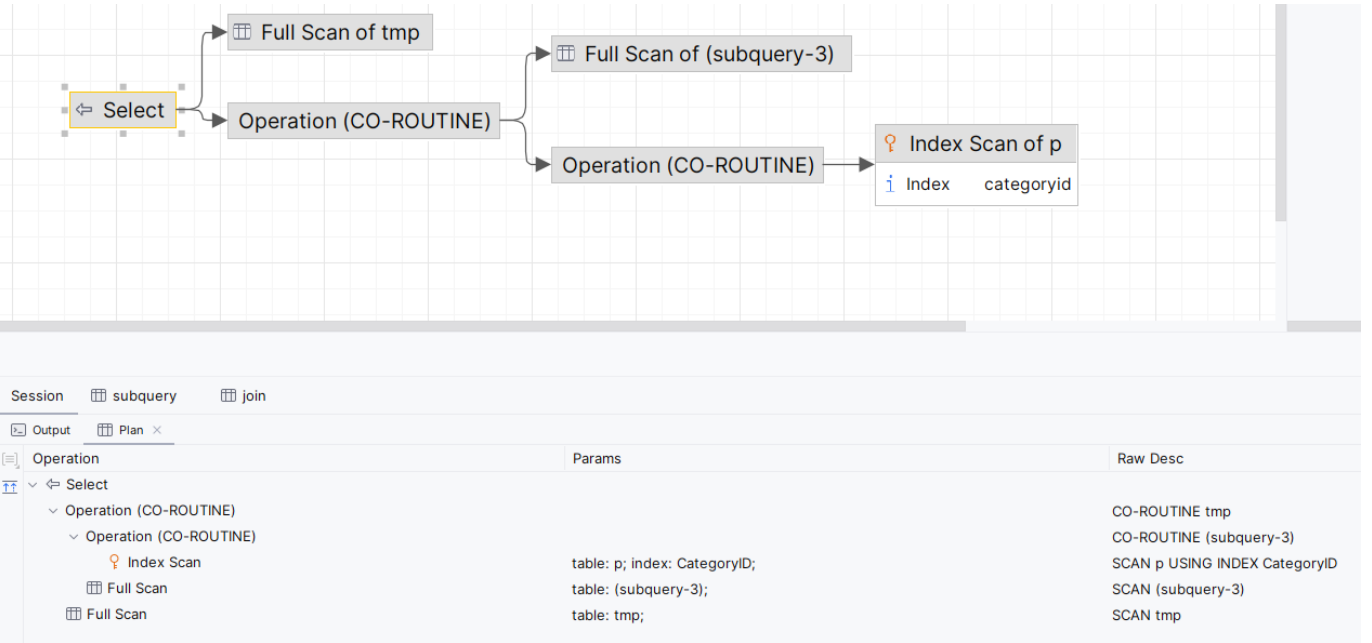
Nowy element tj. Hash Join występuje dla zapytania z join. Hash join jest to jedna z operacji wykonywania łączenia w bazach danych. Występowanie tego etapu może być szczególnie wydajne dla dużych tabel i kosztowne dla małych tabel.

Sqlite

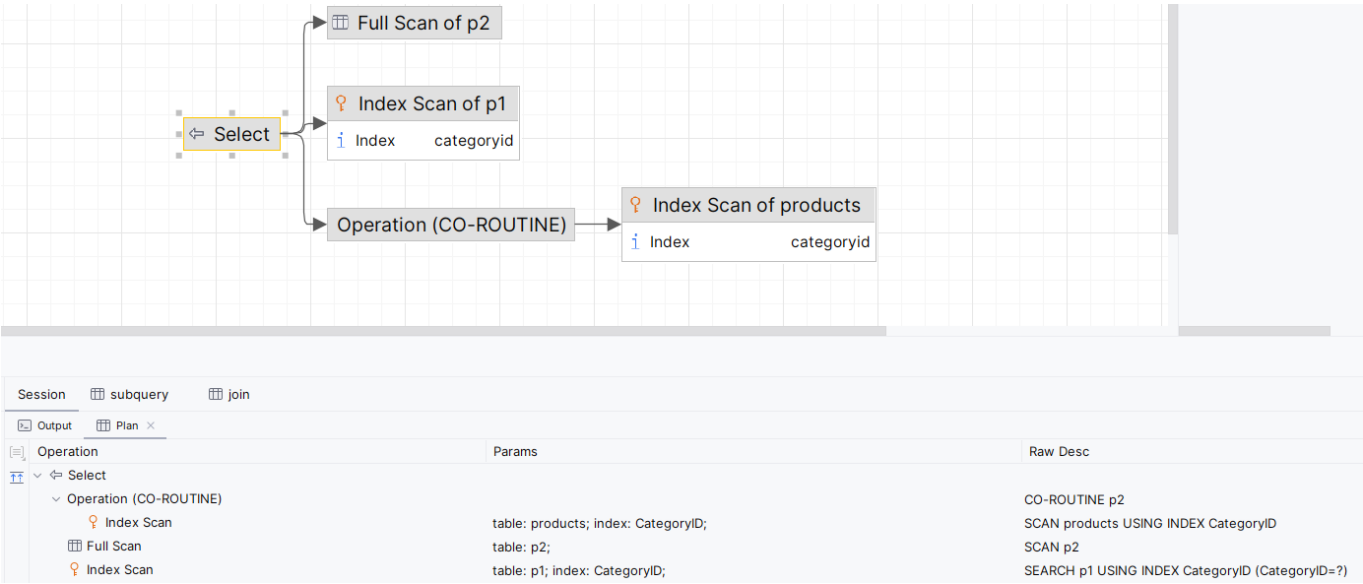
Subquery:

Window function:

Join:

Komentarz do SQLite

Porównanie planów wykonania dla SQLite jest trudne z uwagi na brak wypisywania kosztu poszczególnych operacji. Każdy typ zapytania zawiera te same elementy, czyli Full Scan, Index Scan.

Dla funkcji okna jest podział na operacje (Operation CO-ROUTINE) - ten blok oznacza że zapytanie generuje wirtualne tablice np CTE.

Porównanie czasów

Rodzaj zapytania	SQL Server	SQLite	PostgreSQL
Podzapytanie	68 ms	30 ms	26 ms
Join	68 ms	27 ms	28 ms
Funkcja okna	65 ms	26 ms	30 ms

Komentarz do wszystkich

Tak jak w przypadku wcześniejszego zadania SQLite i PostgreSQL cechują się około 2 razy lepszym czasem wykonania zapytania. W przypadku tak krótkich czasów wykonania, liczonych w milisekundach nie da się obiektywnie ocenić wydajności powyższych metod.

Zadanie 5 - przygotowanie

Baza: Northwind

Tabela products zawiera tylko 77 wiersz. Warto zaobserwować działanie na większym zbiorze danych.

Wygeneruj tabelę zawierającą kilka milionów (kilkaset tys.) wierszy

Stwórz tabelę o następującej strukturze:

Skrypt dla SQL Server

```
create table product_history(
    id int identity(1,1) not null,
    productid int,
    productname varchar(40) not null,
    supplierid int null,
    categoryid int null,
    quantityperunit varchar(20) null,
    unitprice decimal(10,2) null,
    quantity int,
    value decimal(10,2),
    date date,
    constraint pk_product_history primary key clustered
        (id asc )
)
```

Wygeneruj przykładowe dane:

Dla 30000 iteracji, tabela będzie zawierała nieco ponad 2mln wierszy (dostostu ograniczenie do możliwości swojego komputera)

Skrypt dla SQL Sriver

```
declare @i int
set @i = 1
while @i <= 30000
begin
    insert product_history
    select productid, ProductName, SupplierID, CategoryID,
        QuantityPerUnit, round(RAND()*unitprice + 10,2),
        cast(RAND() * productid + 10 as int), 0,
        dateadd(day, @i, '1940-01-01')
    from products
    set @i = @i + 1;
end;

update product_history
set value = unitprice * quantity
where 1=1;
```

Skrypt dla Postgresql

```
create table product_history(
    id int generated always as identity not null
    constraint pkproduct_history
        primary key,
    productid int,
```



```
productname varchar(40) not null,  
supplierid int null,  
categoryid int null,  
quantityperunit varchar(20) null,  
unitprice decimal(10,2) null,  
quantity int,  
value decimal(10,2),  
date date  
);
```

Wygeneruj przykładowe dane:

Skrypt dla Postgresql

```
do $$  
begin  
  for cnt in 1..30000 loop  
    insert into product_history(productid, productname, supplierid,  
                                categoryid, quantityperunit,  
                                unitprice, quantity, value, date)  
    select productid, productname, supplierid, categoryid,  
           quantityperunit,  
           round((random()*unitprice + 10)::numeric,2),  
           cast(random() * productid + 10 as int), 0,  
           cast('1940-01-01' as date) + cnt  
    from products;  
  end loop;  
end; $$;  
  
update product_history  
set value = unitprice * quantity  
where 1=1;
```

Wykonaj polecenia: `select count(*) from product_history`, potwierdzające wykonanie zadania

SQL Server

console [Northwind@localhost] console_4 [Northwind_ms@DESKTOP-5ODD36I] x

⌚ Ⓟ ⚙ ⌚ Tx: Auto ✓ ↺

Playground ▾

✓ select count(*) from product_history

💡

Output count(*):int x

⌚ Ⓟ | ⏪ < 1 row ▾ > ⏩ ↺ ⌚

<anonymous> ▾

1	2310000
---	---------

PostgreSQL

console [Northwind@localhost] x console_4 [Northwind_ms@DESI

▶ ⌚ Ⓟ ⚙ ⌚ Tx: Auto ✓ ↺

Playground ▾

1 ✓ select count(*) from product_history

💡

Session count(*):bigint x

⌚ Ⓟ | ⏪ < 1 row ▾ > ⏩ ↺ ⌚

count ▾

1	2310000
---	---------

Wykonanie polecenia wyżej (czas trwania dla potwierdzenia):

SQL Server 140 ms

SQLite 80 ms

PostgreSQL 230 ms

Zadanie 6

Baza: Northwind, tabela product_history

To samo co w zadaniu 3, ale dla większego zbioru danych

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, nazwę produktu, cenę produktu, średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt. Wyświetl tylko pozycje (produkty) których cena jest większa niż średnia cena.

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

Zapytania

```
-- subquery
SELECT p.id,
       p.productid AS productid,
       p.ProductName AS ProductName,
       p.unitprice AS unitprice,
       (SELECT AVG(unitprice) AS avgprice FROM product_history WHERE categoryid =
        p.categoryid)
FROM product_history p
WHERE unitprice > (SELECT AVG(unitprice) AS avgprice FROM product_history WHERE
categoryid = p.categoryid)
ORDER BY p.id;

-- window function
SELECT * FROM (SELECT p.id AS id,
                     p.productid AS productid,
                     p.ProductName AS ProductName,
                     p.unitprice AS unitprice,
                     AVG(unitprice) OVER (PARTITION BY p.categoryid) AS avgprice
                FROM product_history p) AS tmp
WHERE unitprice > avgprice
ORDER BY id;

-- join
SELECT p1.id,
       p1.productid AS productid,
       p1.ProductName AS ProductName,
       p1.unitprice AS unitprice,
       p2.avgprice
FROM product_history p1
LEFT JOIN (SELECT categoryid, AVG(unitprice) AS avgprice
           FROM product_history
           GROUP BY categoryid) p2 ON p1.categoryid = p2.categoryid
WHERE p1.unitprice > p2.avgprice
ORDER BY p1.id;
```

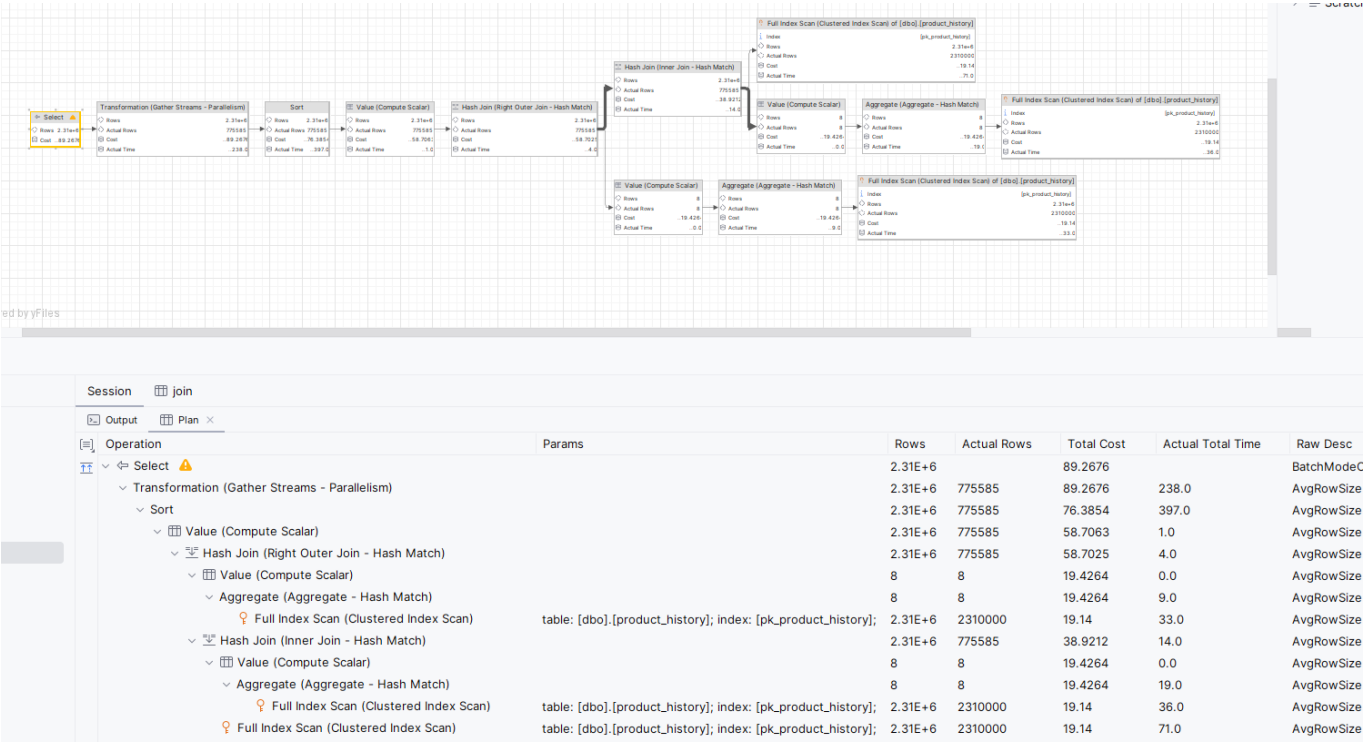
Porównanie czasów

Rodzaj zapytania	SQL Server	SQLite	PostgreSQL
Funkcja okna	5s 323 ms	538 ms	955 ms
Podzapytanie	3s 838 ms	3m 30 s 519ms	11m 16s 561 ms
Join	3s 575 ms	516 ms	488 ms

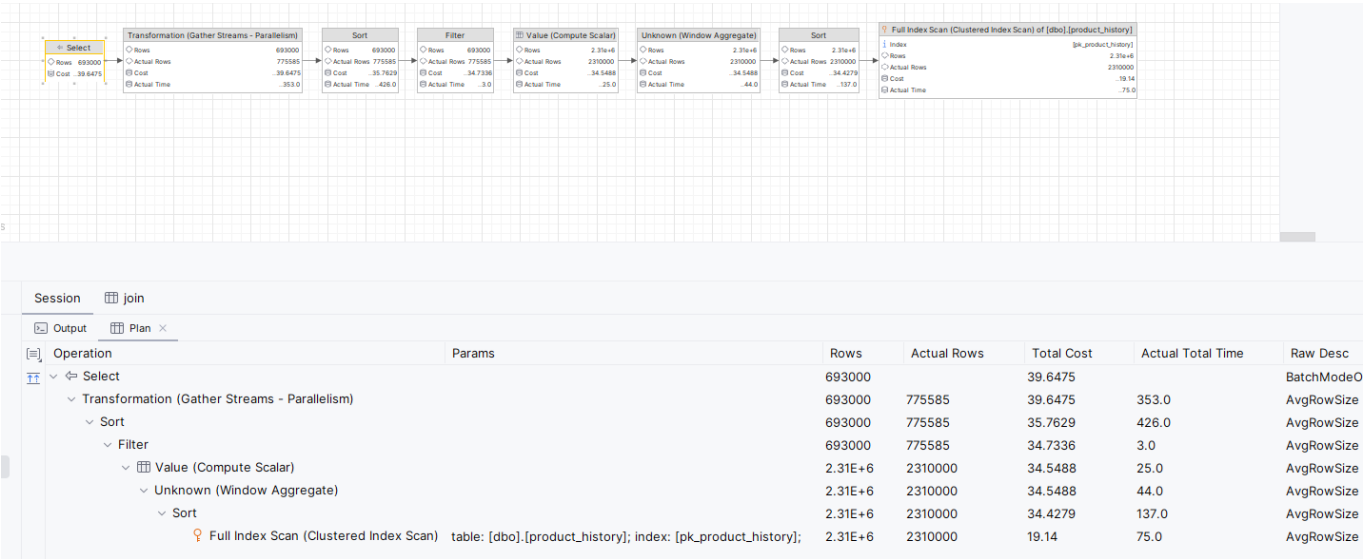
Porównanie planów wykonania i czasów

SQL Server

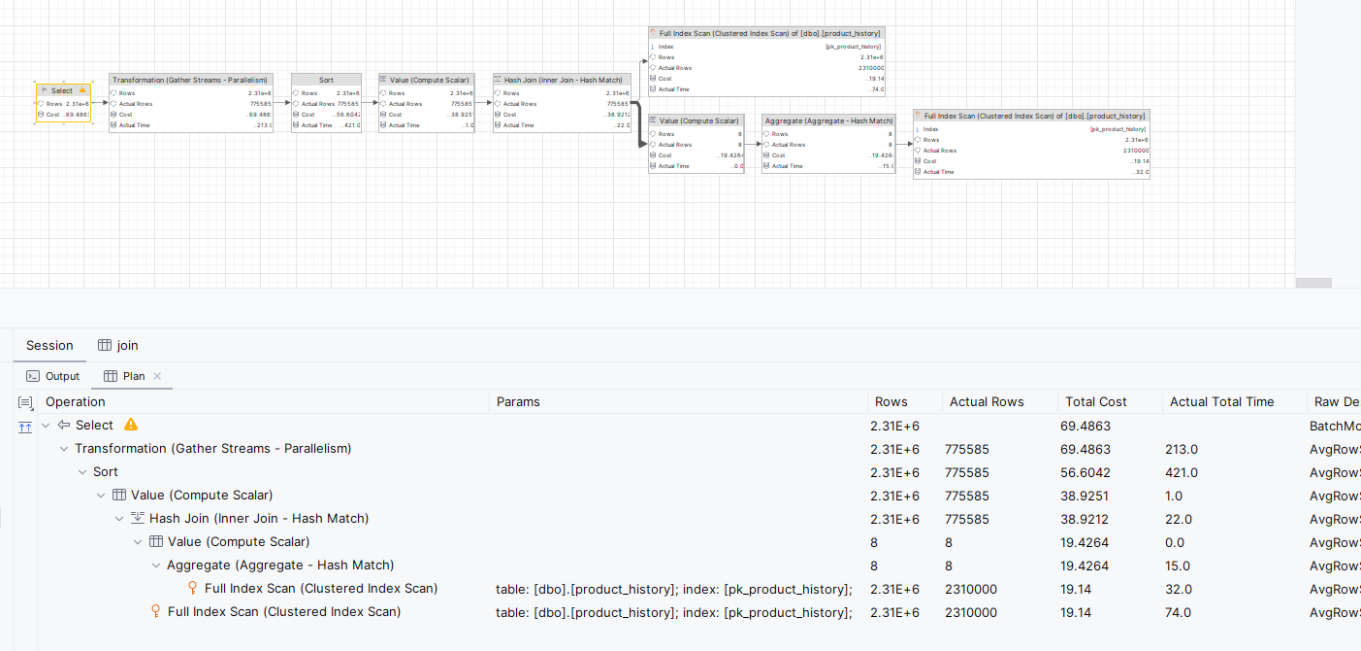
Subquery:

Window function:

Join:

Komentarz

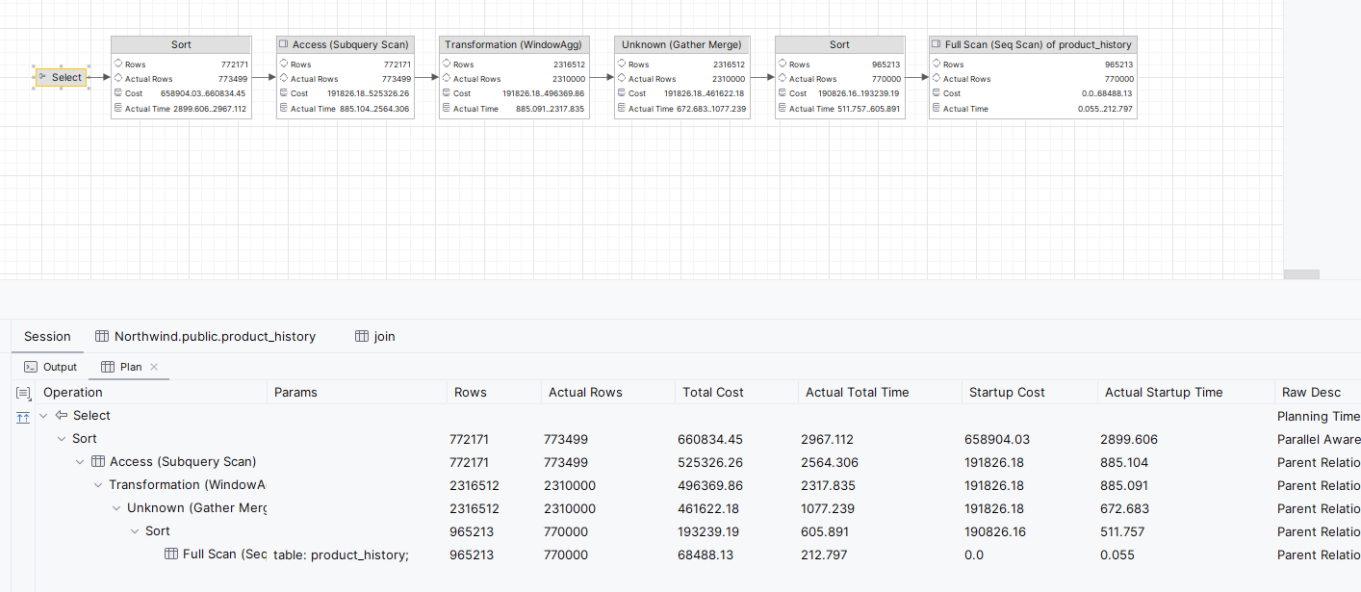
Dla SQL Server podzapytanie generuje najbardziej rozbudowany plan wykonania zapytania. Również sumaryczny koszt jest największy. Podzapytanie generuje kilka pełnych przeszukań tabeli oraz Hash Join.

Mimo, że plan dla funkcji okienkowej jest najmniej skomplikowany i ta metoda ma najmniej koszt, to jej wykonania jest najdłuższy w obrębie SQL serwera.

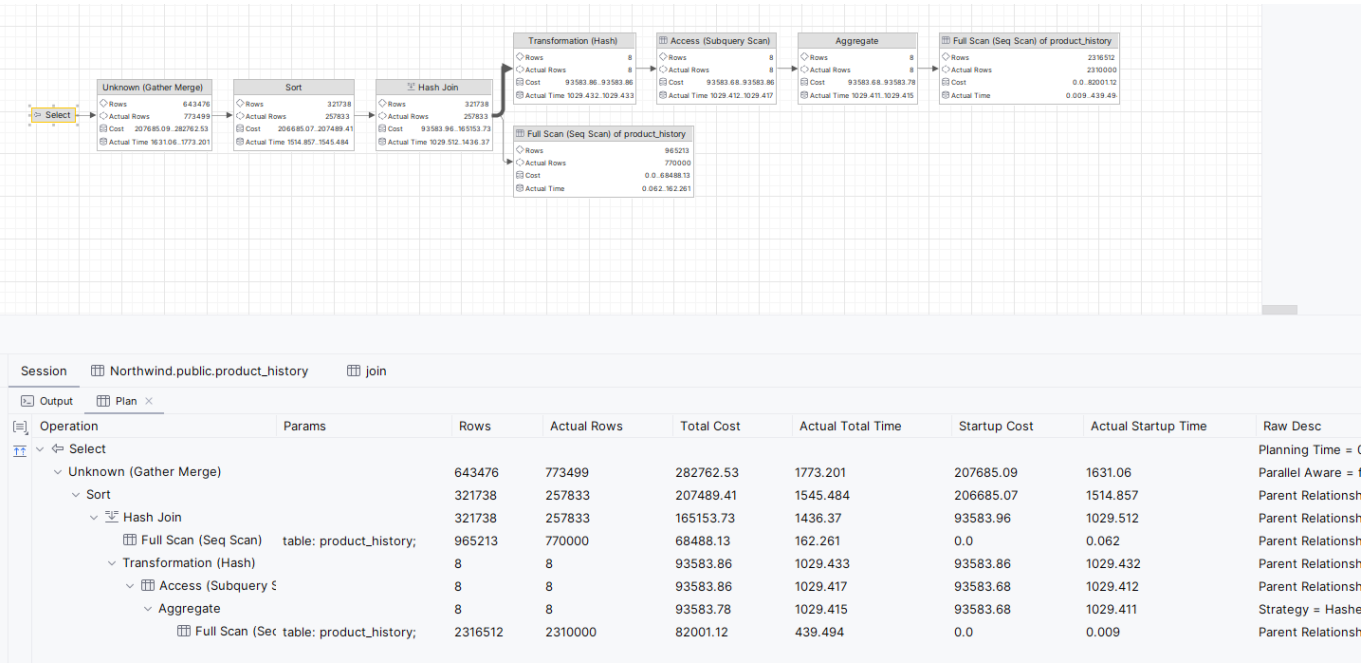
PostgreSQL

Subquery: *zbyt długi czas wykonania*

Window function:

Join:

Komentarz

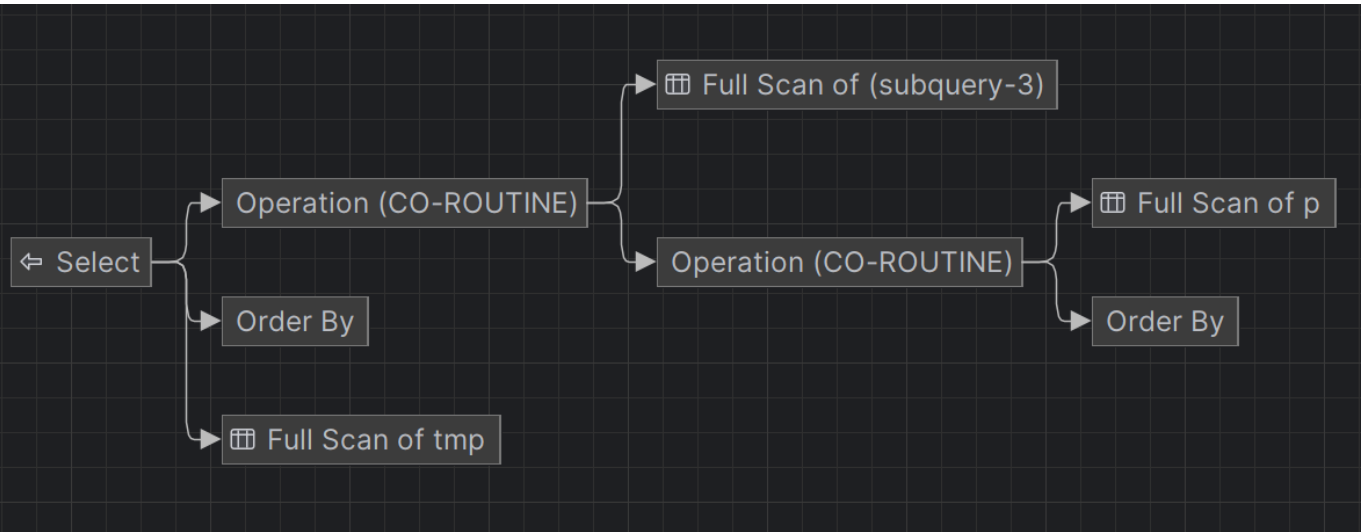
Brak zrzutu ekranu dla podzapytania w PostgreSQL jest spowodowany bardzo długim czasem wykonania. Stąd też wnioszek o największym sumarycznym koszcie podzapytania.

Funkcja okna ma większy sumaryczny koszt niż join. Dla funkcji okna największy koszt ma sortowanie. Tak samo jest dla join.

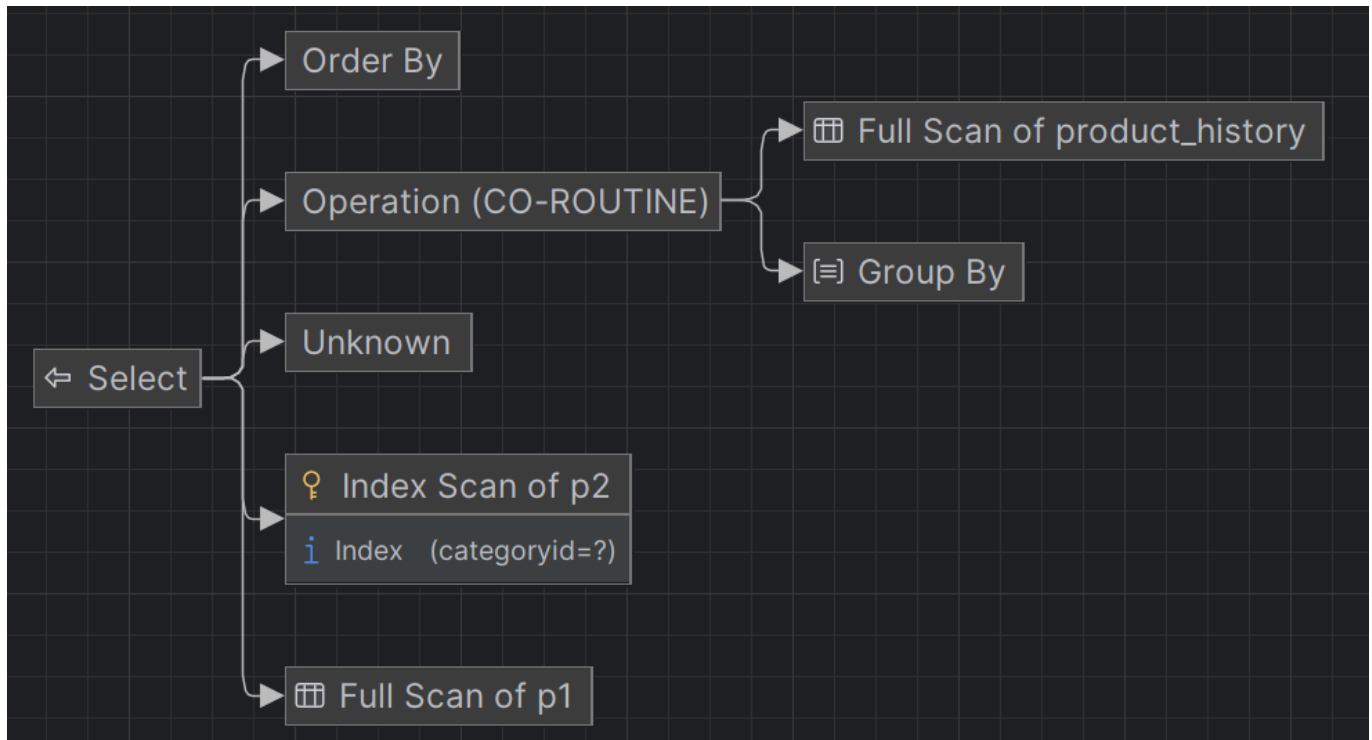
Sqlite

Subquery:

Window function:

Join:

Komentarz

Również brakuje zrzutu dla podzapytania z powodu długiego czasu wykonania.

Podobne elementy w planach wykonania.

Zadanie 7

Baza: Northwind, tabela product_history

Lekka modyfikacja poprzedniego zadania

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, nazwę produktu, cenę produktu oraz

- średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt.
- łączną wartość sprzedaży produktów danej kategorii (suma dla pola value)
- średnią cenę danego produktu w roku którego dotyczy dana pozycja
- łączną wartość sprzedaży produktów danej kategorii (suma dla pola value)

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. W przypadku funkcji okna spróbuj użyć klauzuli WINDOW.

Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

```
--dla SQL Server  
--podzapytanie
```

```

SELECT
    ph.ID,
    ph.ProductID,
    ph.ProductName,
    ph.UnitPrice,
    (
        SELECT AVG(sub.UnitPrice)
        FROM product_history sub
        WHERE sub.CategoryID = ph.CategoryID
    ) AS AvgCategoryPrice,
    (
        SELECT SUM(sub.Value)
        FROM product_history sub
        WHERE sub.CategoryID = ph.CategoryID
    ) AS TotalCategorySales,
    (
        SELECT AVG(sub.UnitPrice)
        FROM product_history sub
        WHERE sub.ProductID = ph.ProductID AND YEAR(sub.Date) = YEAR(ph.Date)
    ) AS AvgPriceThisYear
FROM product_history ph;

```

```
-- join
```

```

SELECT
    ph.ID,
    ph.ProductID,
    ph.ProductName,
    ph.UnitPrice,
    a.AvgCategoryPrice,
    a.TotalCategorySales,
    py.AvgPriceThisYear
FROM product_history ph
JOIN (
    SELECT
        CategoryID,
        AVG(UnitPrice) AS AvgCategoryPrice,
        SUM(Value) AS TotalCategorySales
    FROM product_history
    GROUP BY CategoryID
) a ON ph.CategoryID = a.CategoryID
JOIN (
    SELECT
        ProductID,
        YEAR(Date) AS SaleYear,
        AVG(UnitPrice) AS AvgPriceThisYear
    FROM product_history
    GROUP BY ProductID, YEAR(Date)
) py ON ph.ProductID = py.ProductID AND YEAR(ph.Date) = py.SaleYear;

```

```
-- funkcja okna
```

```

SELECT DISTINCT
    ph.ID,
    ph.ProductID,

```



```
ph.ProductName,
ph.UnitPrice,
AVG(ph.UnitPrice) OVER (PARTITION BY ph.CategoryID) AS AvgCategoryPrice,
SUM(ph.Value) OVER (PARTITION BY ph.CategoryID) AS TotalCategorySales,
AVG(ph.UnitPrice) OVER (PARTITION BY ph.ProductID, YEAR(ph.Date)) AS
AvgPriceThisYear
FROM product_history ph;
```

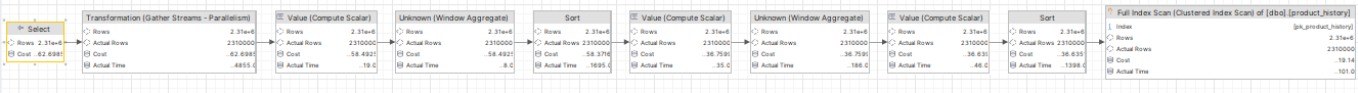
```
-- funkcja okna z window dla postgresql
SELECT DISTINCT
    ph.ID,
    ph.ProductID,
    ph.ProductName,
    ph.UnitPrice,
    AVG(ph.UnitPrice) OVER wCategory AS AvgCategoryPrice,
    SUM(ph.Value) OVER wCategory AS TotalCategorySales,
    AVG(ph.UnitPrice) OVER wProductYear AS AvgPriceThisYear
FROM (
    SELECT *,
        EXTRACT(YEAR FROM Date) AS SaleYear
    FROM product_history
) ph
WINDOW
    wCategory AS (PARTITION BY ph.CategoryID),
    wProductYear AS (PARTITION BY ph.ProductID, ph.SaleYear);
```

Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

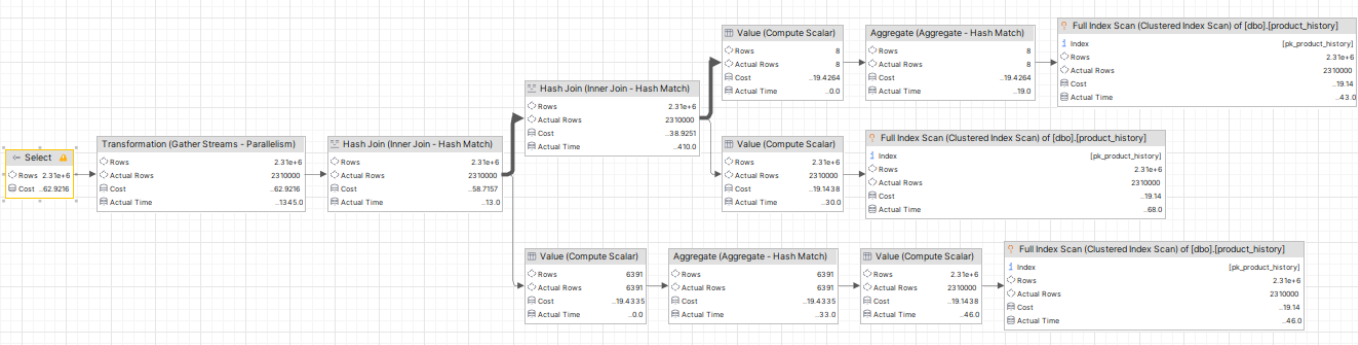
Rodzaj zapytania	SQL Server	SQLite	PostgreSQL
Funkcja okna	24s 250ms	2s 670ms	6s 40ms
Podzapytanie	10+ min (stopped)	10+ min (stopped)	8m 45s
Join	19s	3s 511ms	1s 700 ms

Analiza planów wykonania

SQL Server z funkcją okna

SQL Server z join

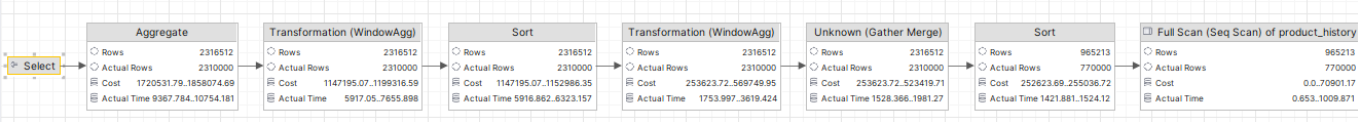

Komentarz

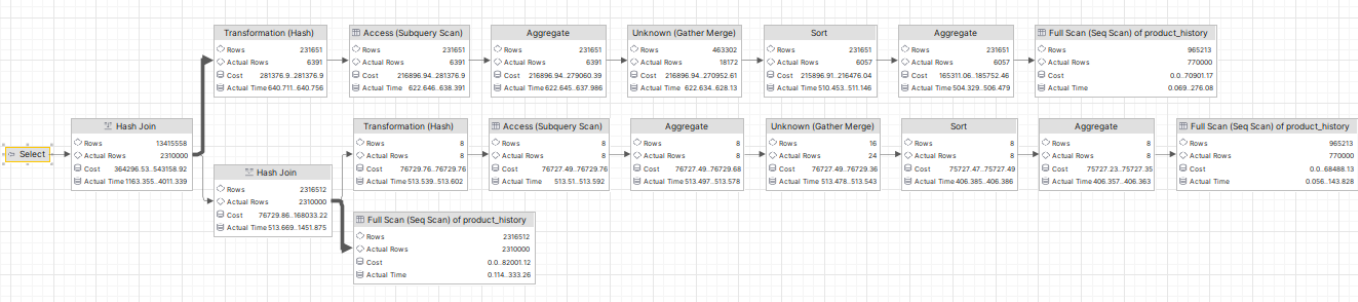
Dla SQL Server, zapytania z funkcją okna oraz join cechuje bardzo podobny koszt wykonania zapytania.

Różnicą jest na pewno stopień rozbudowania planu. Funkcja okna produkuje prosty plan, gdzie kolejne operacje występują bezpośrednio po sobie. W przypadku joina plan posiada rozgałęzienia. Dodatkowo, dla join 3 krotnie występuje pełne przeszukanie tabeli Full Scan.

PostgreSQL z funkcją okna

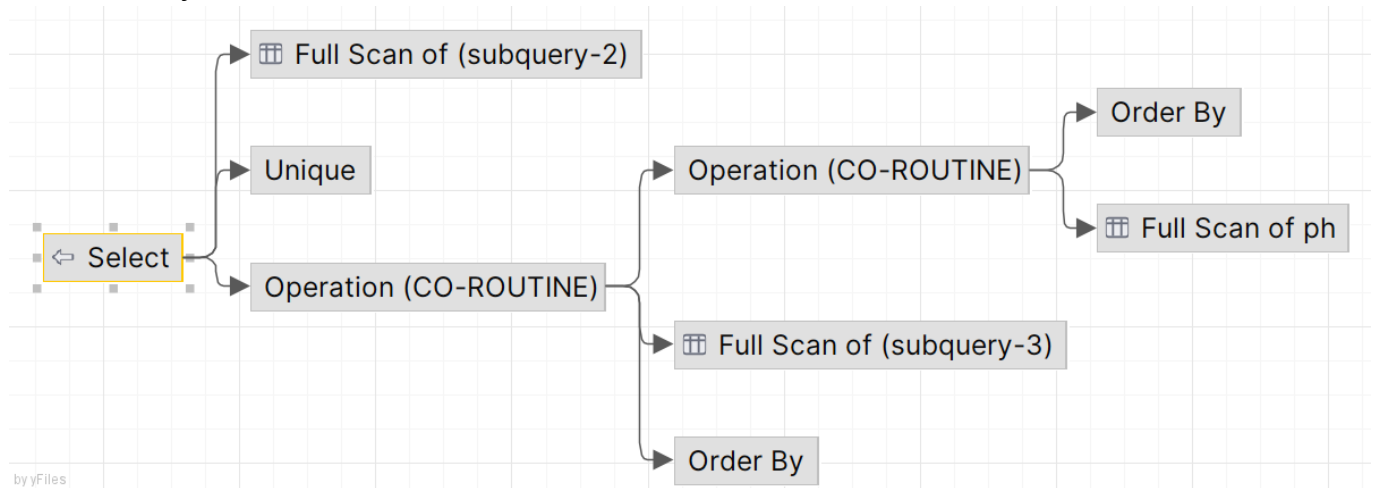
PostgreSQL z join

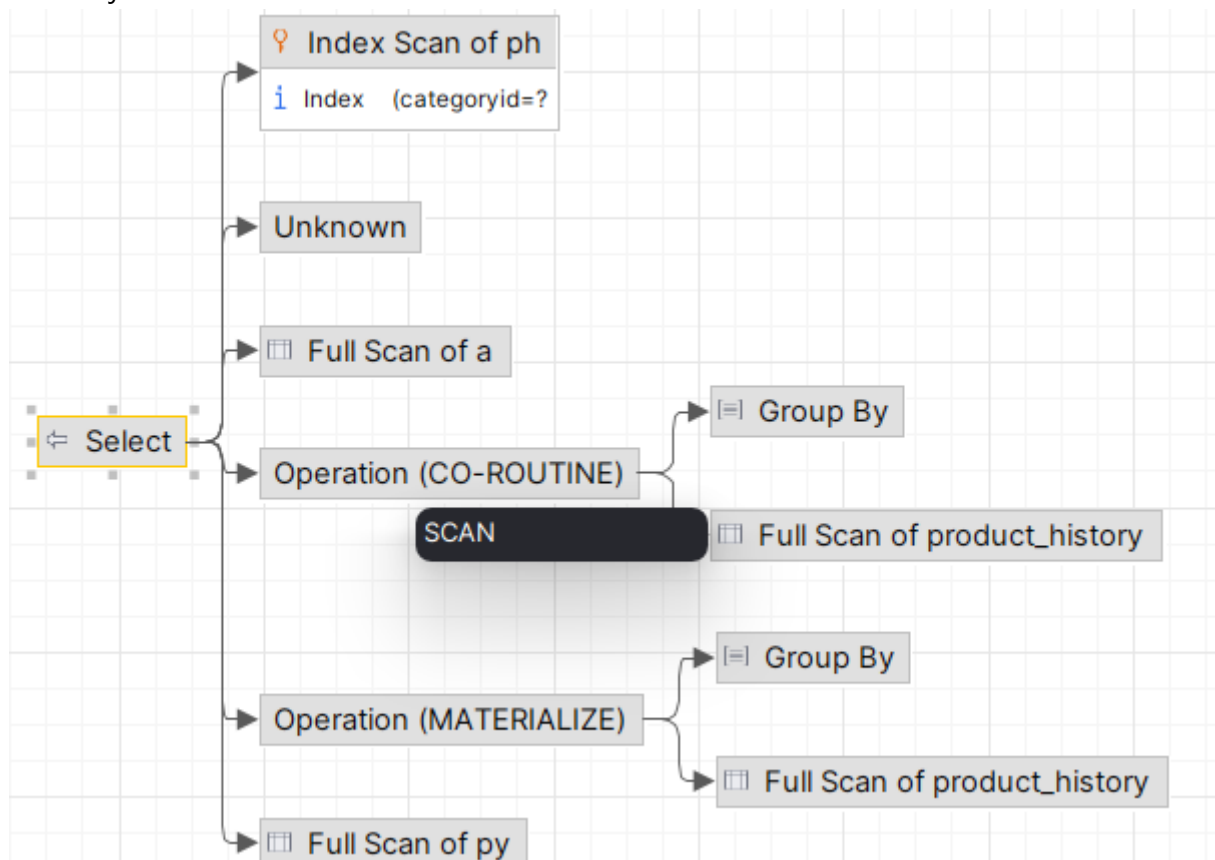
Komentarz

Dla PostgreSQL analogiczne obserwacje jak dla SQL Server.

SQLite z funkcją okna

SQLite z join

Komentarz

W przypadku SQLite, środowisko DataGrip nie podaje kosztu wykonania zapytania. Można jednak porównać samą strukturę planu i poszczególne bloki.

Dla join występuje aż 5 przeszukiwań tablicy za pomocą Full Scan, Index Scan. Dodatkowo operacja grupowania, której nie ma w implementacji z funkcją okna.

Zadanie 8 - obserwacja

Funkcje rankingu, `row_number()`, `rank()`, `dense_rank()`

Wykonaj polecenie, zaobserwuj wynik. Porównaj funkcje row_number(), rank(), dense_rank()

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
       row_number() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rowno,
       rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rankprice,
       dense_rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as
denserankprice
from products;
```

	productid	productname	unitprice	categoryid	rowno	rankprice	denserankprice
1	38	Côte de Blaye	263.5000	1	1	1	1
2	43	Iphoh Coffee	46.0000	1	2	2	2
3	2	Chang	19.0000	1	3	3	3
4	1	Chai	18.0000	1	4	4	4
5	39	Chartreuse verte	18.0000	1	5	4	4
6	35	Steeleye Stout	18.0000	1	6	4	4
7	76	Lakkalikööri	18.0000	1	7	4	4
8	70	Outback Lager	15.0000	1	8	8	5
9	67	Laughing Lumberjack Lager	14.0000	1	9	9	6
10	34	Sasquatch Ale	14.0000	1	10	9	6
11	75	Rhönbräu Klosterbier	7.7500	1	11	11	7
12	24	Guaraná Fantástica	4.5000	1	12	12	8
13	63	Veggie-spread	43.9000	2	1	1	1
14	8	Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	2	2	2	2
15	61	Sirop d'érable	28.5000	2	3	3	3
16	6	Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	2	4	4	4
17	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	2	5	5	5

Komentarz:

Podobieństwa: Wszystkie funkcje służą do nadawania numerów wierszom bazując na określonym kryterium.

Różnice:

- funkcja `row_number()` nadaje wierszom kolejne numery, niezależnie czy występują powtórzenia wartości
- funkcja `rank()` w przypadku powtórzeń wartości nadaje ten sam numer, po czym przeskakuje do kolejnego numeru, który powinien występować jeśli powtórzeń by nie było np. 4, 4, 4, 7
- funkcja `dense_rank()` w przypadku powtórzeń wartości nadaje ten sam numer, po czym **nie** przeskakuje do kolejnego numeru, który powinien występować jeśli powtórzeń by nie było np. 4, 4, 4, 5 (wartości funkcji `dense_rank()` są gęste)

Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna

```
SELECT p1.productid,
       p1.productname,
       p1.unitprice,
       p1.categoryid,
       (SELECT COUNT(*) + 1
        FROM products p2
        WHERE p2.categoryid = p1.categoryid AND p2.unitprice > p1.unitprice) AS
rowno,
       (SELECT COUNT(DISTINCT p2.unitprice) + 1
        FROM products p2
```

```
WHERE p2.categoryid = p1.categoryid AND p2.unitprice > p1.unitprice) AS
rankprice,
(SELECT COUNT(DISTINCT p2.unitprice) + 1
FROM (SELECT DISTINCT unitprice
      FROM products p3
      WHERE p3.categoryid = p1.categoryid AND p3.unitprice > p1.unitprice)
p2) AS denserankprice
FROM products p1
ORDER BY CategoryID, UnitPrice DESC
```

Zadanie 9

Baza: Northwind, tabela product_history

Dla każdego produktu, podaj 4 najwyższe ceny tego produktu w danym roku. Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- rok
- id produktu
- nazwę produktu
- cenę
- datę (datę uzyskania przez produkt takiej ceny)
- pozycję w rankingu

Uporządkuj wynik wg roku, nr produktu, pozycji w rankingu

```
--ex9
select * from (
select YEAR(date) as year,
      id,
      productid,
      productname,
      unitprice,
      date,
      row_number() over(partition by productid, YEAR(date) order by unitprice
desc) as rowno
from product_history
) as tmp
WHERE rowno BETWEEN 1 and 4
order by year, productid, rowno;
```

	year	id	productid	productname	unitprice	date	rowno
1	1940	12321	1	Chai	27.98	1940-06-10	1
2	1940	23255	1	Chai	27.97	1940-10-30	2
3	1940	25411	1	Chai	27.91	1940-11-27	3
4	1940	6854	1	Chai	27.87	1940-03-31	4
5	1940	12322	2	Chang	28.98	1940-06-10	1
6	1940	23256	2	Chang	28.96	1940-10-30	2
7	1940	25412	2	Chang	28.90	1940-11-27	3
8	1940	6855	2	Chang	28.86	1940-03-31	4
9	1940	12323	3	Aniseed Syrup	19.99	1940-06-10	1
10	1940	23257	3	Aniseed Syrup	19.98	1940-10-30	2
11	1940	25413	3	Aniseed Syrup	19.95	1940-11-27	3
12	1940	6856	3	Aniseed Syrup	19.93	1940-03-31	4
13	1940	12324	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	31.98	1940-06-10	1
14	1940	23258	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	31.96	1940-10-30	2
15	1940	25414	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	31.89	1940-11-27	3
16	1940	6857	4	Chef Anton's Cajun Seasoning	31.84	1940-03-31	4
17	1940	12325	5	Chef Anton's Gumbo Mix	31.33	1940-06-10	1
18	1940	23259	5	Chef Anton's Gumbo Mix	31.31	1940-10-30	2

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

```

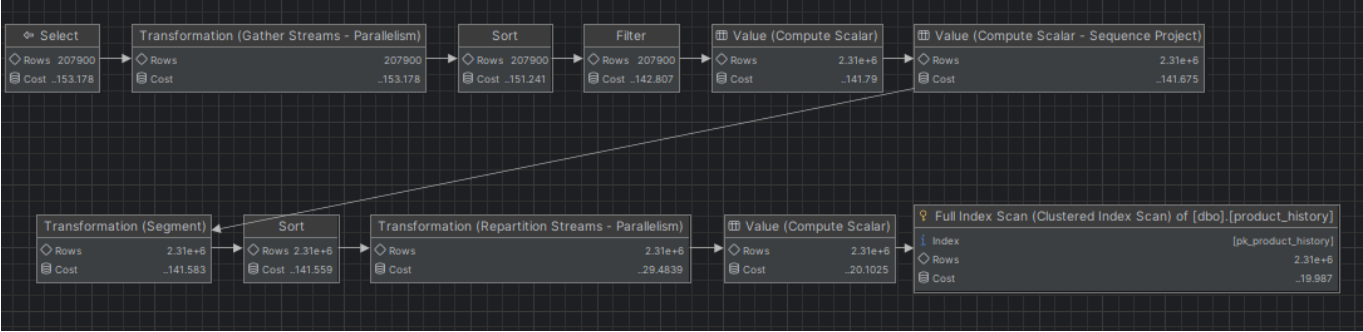
SELECT
    RankedProducts.Year,
    RankedProducts.ProductID,
    RankedProducts.ProductName,
    RankedProducts.UnitPrice,
    RankedProducts.Date
FROM
    (SELECT
        YEAR(ph.Date) AS Year,
        ph.ProductID,
        ph.ProductName,
        ph.UnitPrice,
        ph.Date,
        (SELECT COUNT(DISTINCT ph2.UnitPrice)
         FROM product_history ph2
         WHERE ph2.ProductID = ph.ProductID
           AND YEAR(ph2.Date) = YEAR(ph.Date)
           AND ph2.UnitPrice > ph.UnitPrice) + 1 AS Rank
     FROM product_history ph) AS RankedProducts
WHERE RankedProducts.Rank <= 4
ORDER BY RankedProducts.Year, RankedProducts.ProductID, RankedProducts.Rank;

```

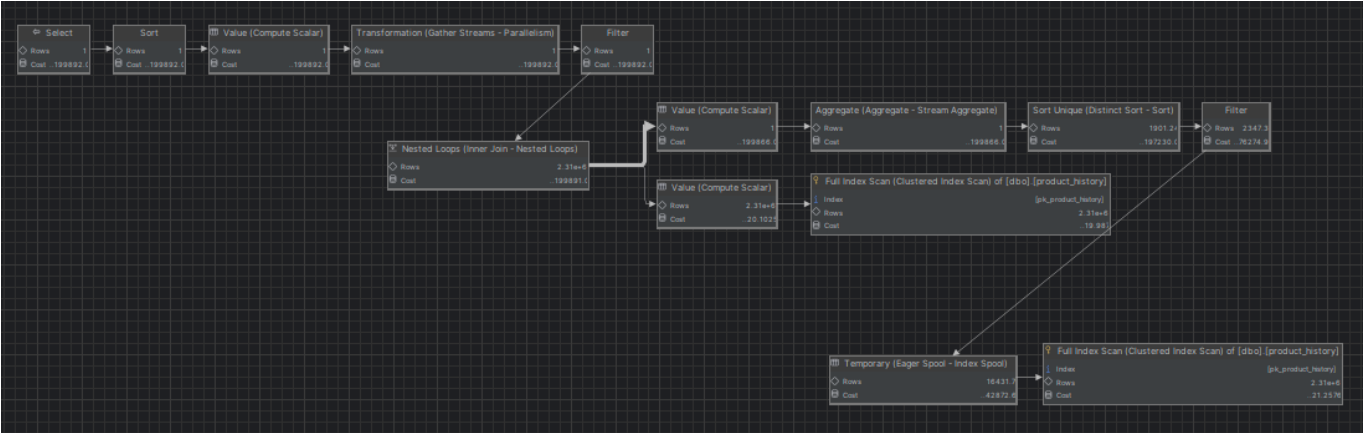
Porównanie planów wykonania i czasów

SQL Server

z funkcją okna:

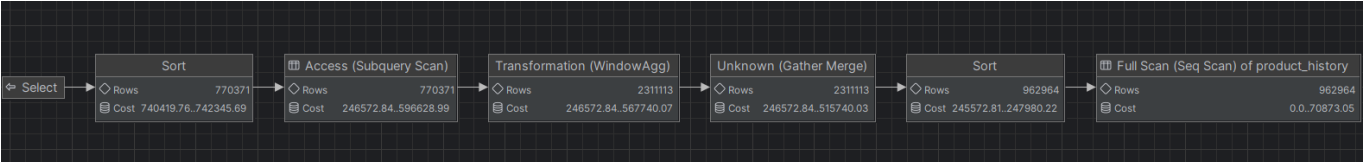

bez funkcji okna:

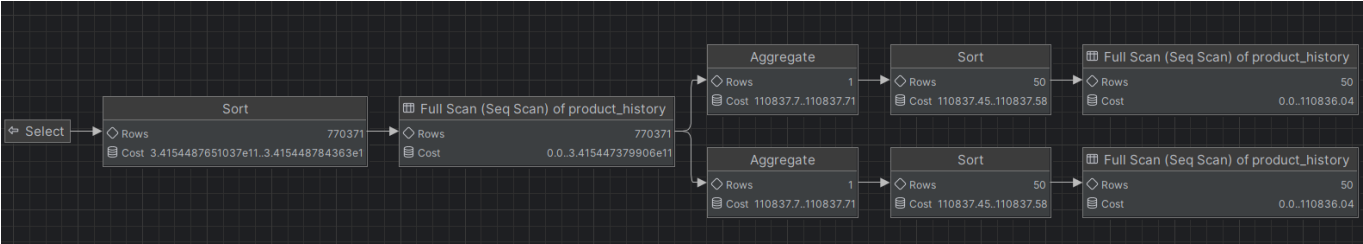

PostgreSQL

z funkcją okna:

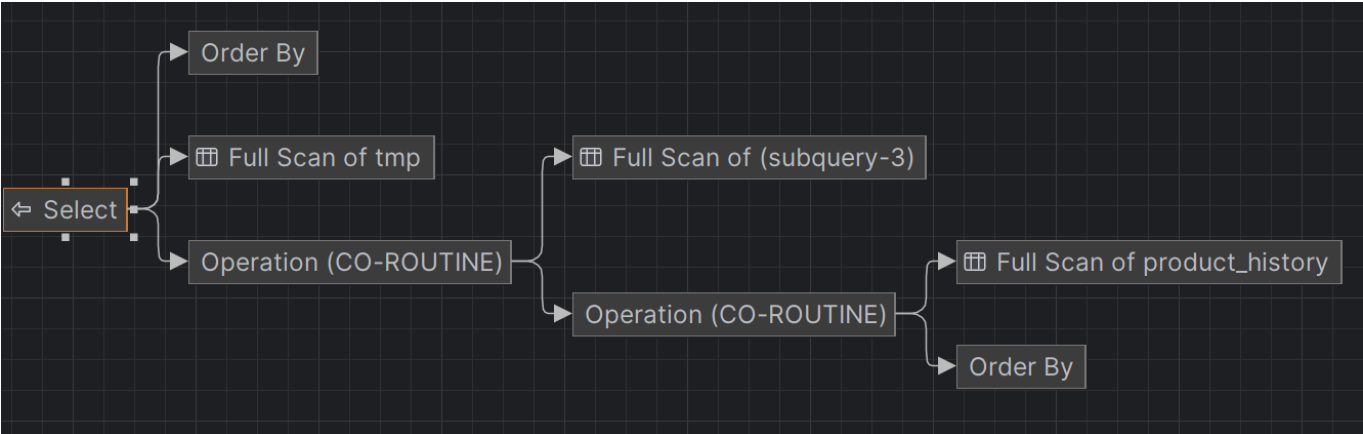

bez funkcji okna:

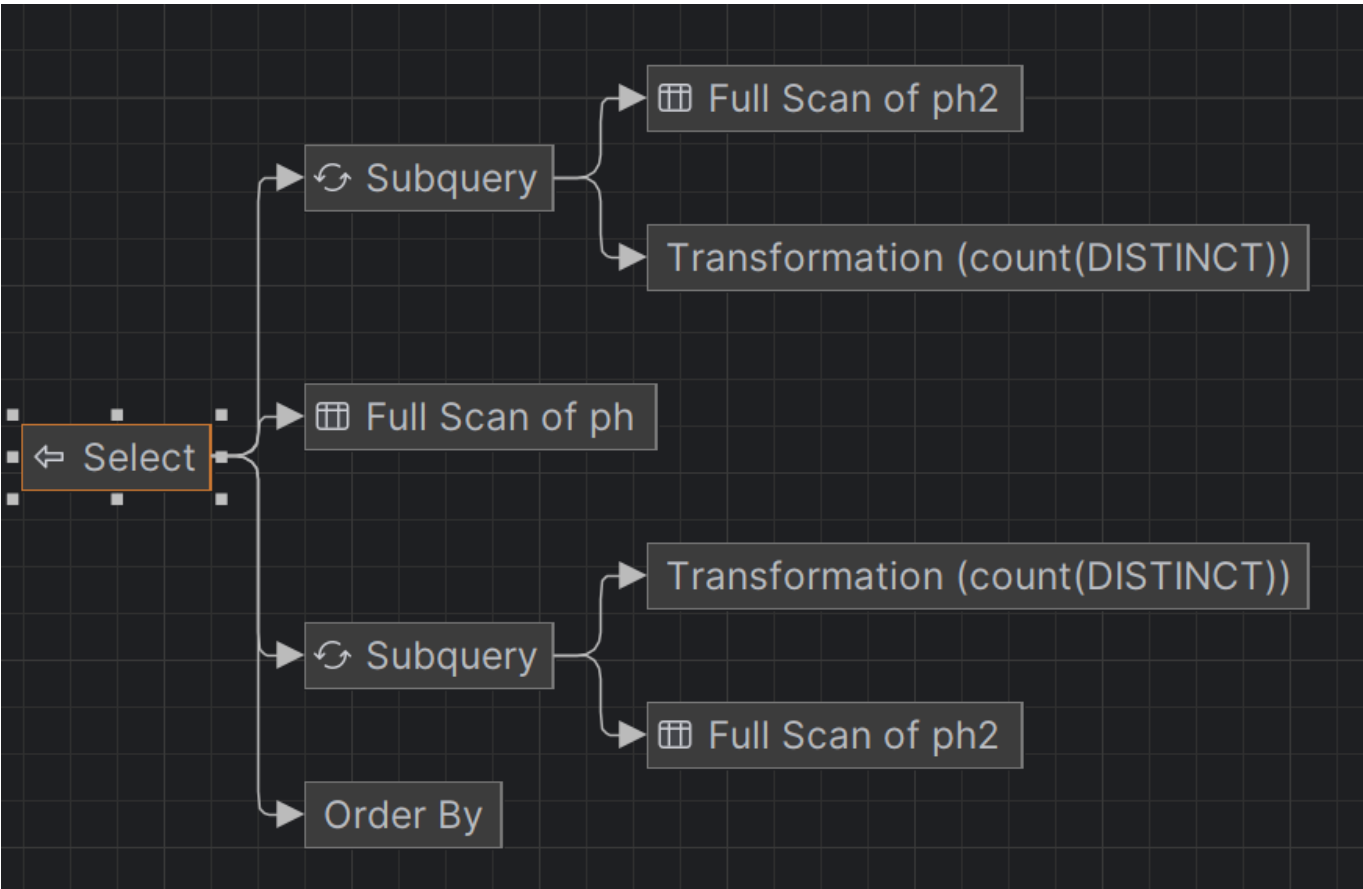

Sqlite

z funkcją okna:

bez funkcji okna:

Porównanie czasów

DBMS	Window Function	Without Window Function
SQL Server	1s 759 ms	4m+ (stopped)
PostgreSQL	5s 291 ms	4m+ (stopped)
SQLite	2s 842 ms	4m+ (stopped)

Komentarz do czasów

Bez użycia funkcji okna czasy są bardzo długie i nieoptymalne.

Komentarz do wszystkich planów

Sumaryczne koszty są widocznie różne dla wersji z funkcją okna / bez funkcji okna. Wniosek - dla dużych tabel można dostrzec widoczną przewagę funkcji okna nad innymi metodami.

Zadanie 10 - obserwacja

Funkcje `lag()`, `lead()`

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje `lag()`, `lead()`

```
select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
       lag(unitprice) over (partition by productid order by date)
as previousprodprice,
       lead(unitprice) over (partition by productid order by date)
as nextprodprice
from product_history
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;

with t as (select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
       lag(unitprice) over (partition by productid
order by date) as previousprodprice,
       lead(unitprice) over (partition by productid
order by date) as nextprodprice
       from product_history
       )
select * from t
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;
```

	productid	productname	categoryid	date	unitprice	previousprodprice	nextprodprice
1	1	Chai		2022-01-01	25.23	12.70	18.31
2	1	Chai		2022-01-02	18.31	25.23	19.97
3	1	Chai		2022-01-03	19.97	18.31	17.91
4	1	Chai		2022-01-04	17.91	19.97	20.31
5	1	Chai		2022-01-05	20.31	17.91	15.63
6	1	Chai		2022-01-06	15.63	20.31	18.85
7	1	Chai		2022-01-07	18.85	15.63	11.69
8	1	Chai		2022-01-08	11.69	18.85	17.53
9	1	Chai		2022-01-09	17.53	11.69	19.33
10	1	Chai		2022-01-10	19.33	17.53	14.63
11	1	Chai		2022-01-11	14.63	19.33	10.72
12	1	Chai		2022-01-12	10.72	14.63	20.29
13	1	Chai		2022-01-13	20.29	10.72	13.08
14	1	Chai		2022-01-14	13.08	20.29	23.28
15	1	Chai		2022-01-15	23.28	13.08	10.64
16	1	Chai		2022-01-16	10.64	23.28	23.80
17	1	Chai		2022-01-17	23.80	10.64	21.97
18	1	Chai		2022-01-18	21.97	23.80	12.48

Komentarz

- LAG(column_name) zwraca wartość z kolumny column_name z poprzedniego wiersza względem bieżącego wiersza w obrębie partycji określonej w klauzuli OVER(). Jeśli poprzedni wiersz nie istnieje

(np. dla pierwszego wiersza w partycji), funkcja zwraca NULL lub opcjonalnie określoną wartość domyślną, jeśli zostanie podana jako drugi argument funkcji.

- LEAD(column_name) działa podobnie, ale zamiast poprzedniego wiersza, zwraca wartość z kolumny column_name z następnego wiersza względem bieżącego wiersza w obrębie partycji.

Zadanie

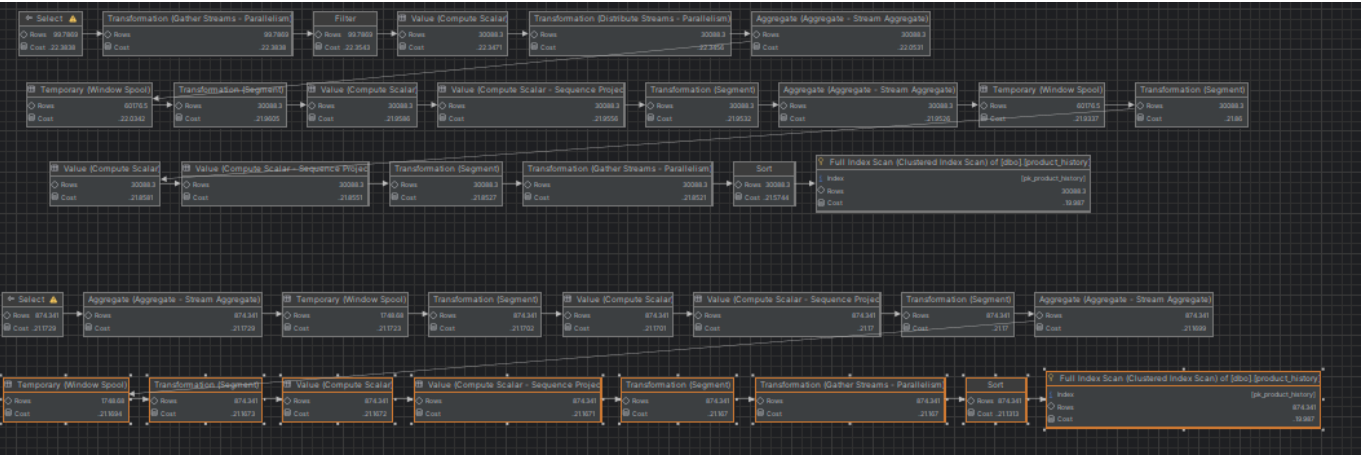
Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

```
SELECT
    ph.ProductID,
    ph.ProductName,
    ph.CategoryID,
    ph.Date,
    ph.UnitPrice,
    prev.UnitPrice AS previousProdPrice,
    next.UnitPrice AS nextProdPrice
FROM
    product_history AS ph
LEFT JOIN
    product_history AS prev ON ph.ProductID = prev.ProductID
    AND prev.Date = (SELECT MAX(Date) FROM product_history WHERE ProductID =
ph.ProductID AND Date < ph.Date)
LEFT JOIN
    product_history AS next ON ph.ProductID = next.ProductID
    AND next.Date = (SELECT MIN(Date) FROM product_history WHERE ProductID =
ph.ProductID AND Date > ph.Date)
WHERE
    ph.ProductID = 1
    AND YEAR(ph.Date) = 2022
ORDER BY
    ph.Date;
```

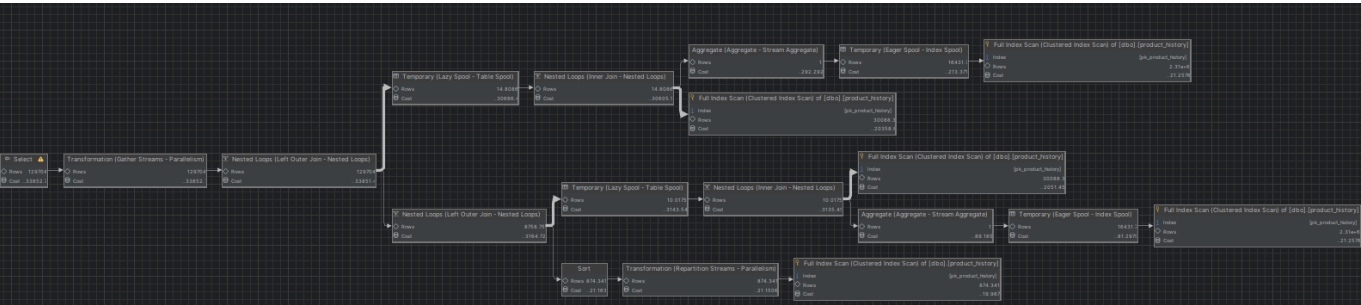
Porównanie planów wykonania i czasów

SQL Server

z funkcją okna:

bez funkcji okna:

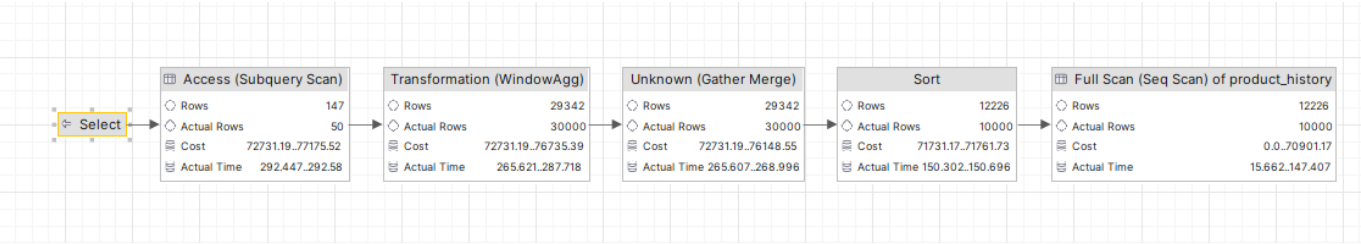
Komentarz

Dla funkcji okna w SQL Server występuje nietypowy plan wykonania zapytania rozdzielony na dwa oddzielne zapytania. Plan nie jest rozbudowany, tylko operacje występują kolejno jedna po drugiej.

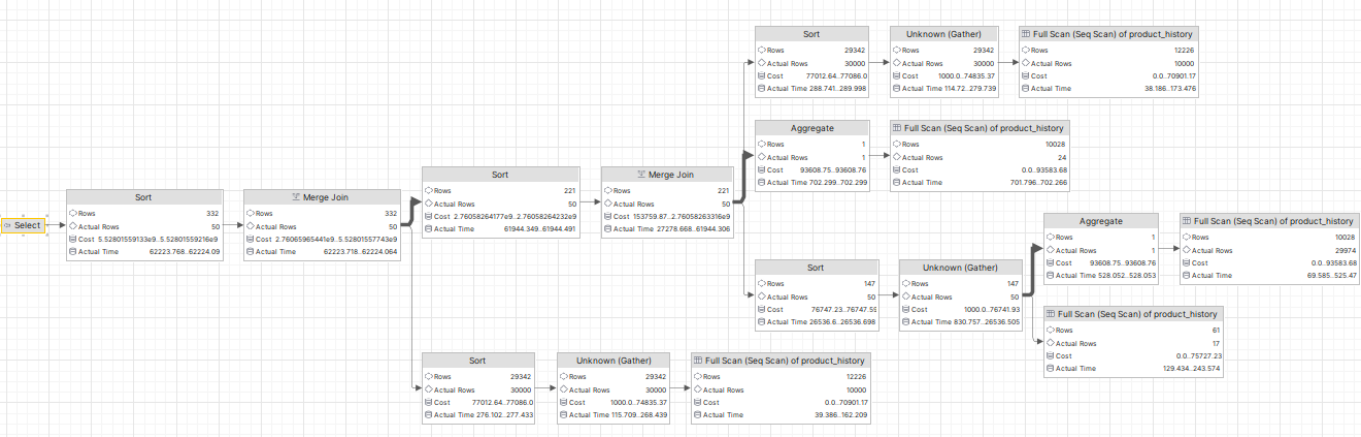
Dla metody bez użycia funkcji okna plan jest bardziej rozbudowany (posiada rozgałęzienia).

PostgreSQL

z funkcją okna:

bez funkcji okna:

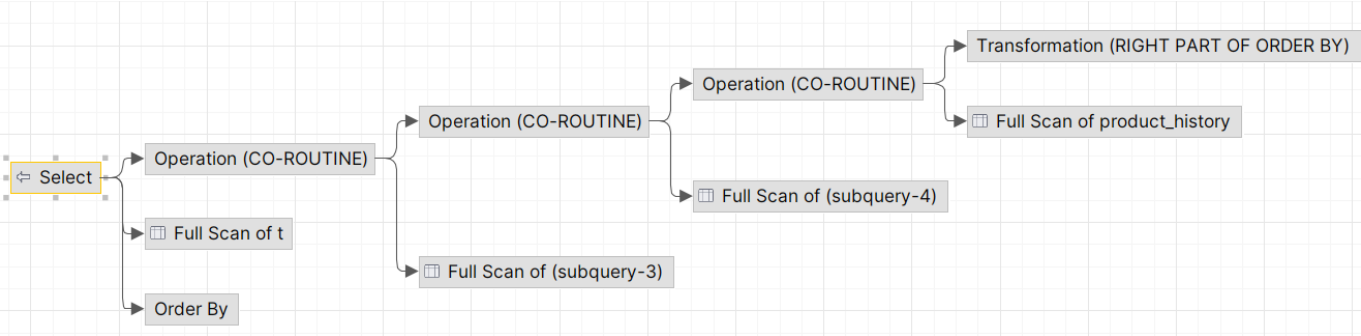
Komentarz

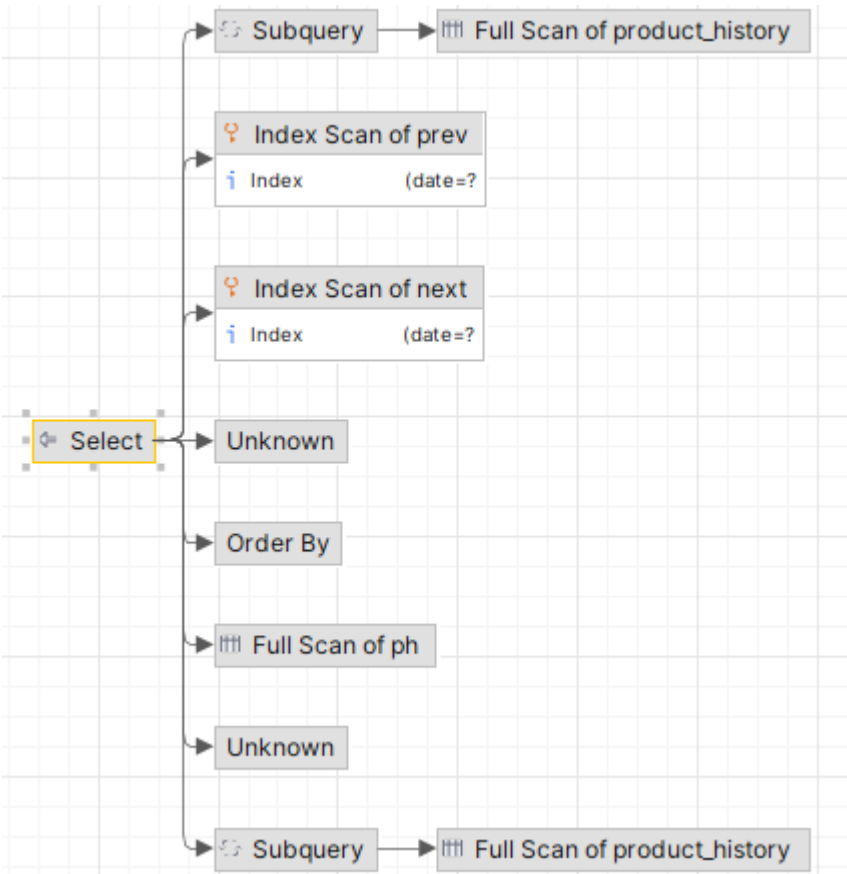
Dla PostgreSQL, dla funkcji okna występuje prosty plan, składający się z zaledwie kilku bloków występujących bezpośrednio po sobie.

Dla metody bez użycia funkcji okna widać rozgałęziony plan.

Sqlite

z funkcją okna:

bez funkcji okna:

Komentarz

Brak kosztów w planie wykonania zapytania dla serwera SQLite. Występują widoczne różnice w strukturze blokowej planu.

Dla implementacji bez zastosowania funkcji okna, większość bloków wychodzi bezpośrednio z zapytania select. Większość bloków jest na pierwszym poziomie.

Dla funkcji okna plan zapytania bardziej się rozgałęzia.

Porównanie czasów

DBMS	Window Function	Without Window Function
SQL Server	330 ms	16 s
PostgreSQL	448 ms	1 min 6 s
SQLite	345 ms	39 s

Zadanie 11

Baza: Northwind, tabele customers, orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- nazwę klienta, nr zamówienia,
- datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- nr poprzedniego zamówienia danego klienta,
- datę poprzedniego zamówienia danego klienta,
- wartość poprzedniego zamówienia danego klienta.

```
WITH total_order_price AS (  
    SELECT  
        orderid,  
        ROUND(SUM(unitprice * quantity * (1 - discount)), 2) AS totalprice  
    FROM  
        orderdetails  
    GROUP BY  
        orderid  
)  
SELECT  
    c.companyname,  
    o.orderid,  
    o.orderdate,  
    t.totalprice,  
    LAG(o.orderid) OVER (  
        PARTITION BY o.customerid  
        ORDER BY o.orderdate  
    ) AS previousorder,  
    LAG(o.orderdate) OVER (  
        PARTITION BY o.customerid  
        ORDER BY o.orderdate  
    ) AS previousdate,  
    LAG(t.totalprice) OVER (  
        PARTITION BY o.customerid  
        ORDER BY o.orderdate  
    ) AS previoustotalprice  
FROM  
    orders o  
LEFT JOIN  
    customers c ON o.customerid = c.customerid  
LEFT JOIN  
    total_order_price t ON o.orderid = t.orderid  
ORDER BY  
    c.companyname,  
    o.orderdate;
```

	companyname	orderid	orderdate	totalprice	previousorder	previousdate	previoustotalprice
1	Alfreds Futterkiste	10643	1997-08-25	814.5	<null>	<null>	<null>
2	Alfreds Futterkiste	10692	1997-10-03	878	10643	1997-08-25	814.5
3	Alfreds Futterkiste	10702	1997-10-13	330	10692	1997-10-03	878
4	Alfreds Futterkiste	10835	1998-01-15	845.8	10702	1997-10-13	330
5	Alfreds Futterkiste	10952	1998-03-16	471.2	10835	1998-01-15	845.8
6	Alfreds Futterkiste	11011	1998-04-09	933.5	10952	1998-03-16	471.2
7	Ana Trujillo Emparedados y helados	10308	1996-09-18	88.8	<null>	<null>	<null>
8	Ana Trujillo Emparedados y helados	10625	1997-08-08	479.75	10308	1996-09-18	88.8
9	Ana Trujillo Emparedados y helados	10759	1997-11-28	320	10625	1997-08-08	479.75
10	Ana Trujillo Emparedados y helados	10926	1998-03-04	514.4	10759	1997-11-28	320
11	Antonio Moreno Taqueria	10365	1996-11-27	403.2	<null>	<null>	<null>
12	Antonio Moreno Taqueria	10507	1997-04-15	749.06	10365	1996-11-27	403.2
13	Antonio Moreno Taqueria	10535	1997-05-13	1940.85	10507	1997-04-15	749.06
14	Antonio Moreno Taqueria	10573	1997-06-19	2082	10535	1997-05-13	1940.85
15	Antonio Moreno Taqueria	10677	1997-09-22	813.37	10573	1997-06-19	2082
16	Antonio Moreno Taqueria	10682	1997-09-25	375.5	10677	1997-09-22	813.37
17	Antonio Moreno Taqueria	10856	1998-01-28	660	10682	1997-09-25	375.5
18	Around the Horn	10355	1996-11-15	480	<null>	<null>	<null>
19	Around the Horn	10383	1996-12-16	899	10355	1996-11-15	480
20	Around the Horn	10453	1997-02-21	407.7	10383	1996-12-16	899
21	Around the Horn	10558	1997-06-04	2142.9	10453	1997-02-21	407.7

Zadanie 12 - obserwacja

Funkcje `first_value()`, `last_value()`

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje `first_value()`, `last_value()`. Skomentuj uzyskane wyniki. Czy funkcja `first_value` pokazuje w tym przypadku najdroższy produkt w danej kategorii, czy funkcja `last_value()` pokazuje najtańszy produkt? Co jest przyczyną takiego działania funkcji `last_value`. Co trzeba zmienić żeby funkcja `last_value` pokazywała najtańszy produkt w danej kategorii

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
       first_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) first,
       last_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) last
from products
order by categoryid, unitprice desc;
```

Output zapytania:

productid	productname	unitprice	categoryid	first	last
1	38 Côte de Blaye	263.5000	1	Côte de Blaye	Côte de Blaye
2	43 Ipoh Coffee	46.0000	1	Côte de Blaye	Ipoh Coffee
3	2 Chang	19.0000	1	Côte de Blaye	Chang
4	1 Chai	18.0000	1	Côte de Blaye	Lakkalikööri
5	39 Chartreuse verte	18.0000	1	Côte de Blaye	Lakkalikööri
6	35 Steeleye Stout	18.0000	1	Côte de Blaye	Lakkalikööri
7	76 Lakkalikööri	18.0000	1	Côte de Blaye	Lakkalikööri
8	70 Outback Lager	15.0000	1	Côte de Blaye	Outback Lager
9	67 Laughing Lumberjack Lager	14.0000	1	Côte de Blaye	Sasquatch Ale
10	34 Sasquatch Ale	14.0000	1	Côte de Blaye	Sasquatch Ale
11	75 Rhönbräu Klosterbier	7.7500	1	Côte de Blaye	Rhönbräu Klosterbier
12	24 Guaraná Fantástica	4.5000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
13	63 Vegie-spread	43.9000	2	Vegie-spread	Vegie-spread
14	8 Northwoods Cranberry Sauce	40.0000	2	Vegie-spread	Northwoods Cranberry Sauce
15	61 Sirop d'érable	28.5000	2	Vegie-spread	Sirop d'érable
16	6 Grandma's Boysenberry Spread	25.0000	2	Vegie-spread	Grandma's Boysenberry Spread
17	4 Chef Anton's Cajun Seasoning	22.0000	2	Vegie-spread	Chef Anton's Cajun Seasoning
18	5 Chef Anton's Gumbo Mix	21.3500	2	Vegie-spread	Chef Anton's Gumbo Mix
19	65 Louisiana Fiery Hot Pepper Sauce	21.0500	2	Vegie-spread	Louisiana Fiery Hot Pepper Sauce
20	44 Gula Malacca	19.4500	2	Vegie-spread	Gula Malacca
21	66 Louisiana Hot Spiced Okra	17.0000	2	Vegie-spread	Louisiana Hot Spiced Okra
22	15 Genen Shouyu	15.5000	2	Vegie-spread	Genen Shouyu

Komentarz:

- `FIRST_VALUE(productname) OVER (PARTITION BY categoryid ORDER BY unitprice DESC)` bez problemu zwraca nazwę najdroższego produktu w danej kategorii, ponieważ jest to pierwsza wartość w partycji po posortowaniu produktów od najdroższego do najtańszego.
- `LAST_VALUE(productname) OVER (PARTITION BY categoryid ORDER BY unitprice DESC)` domyślnie działa na ramce, która rozciąga się od początku partycji do bieżącego wiersza (domyślnie `RANGE BETWEEN UNBOUNDED PRECEDING AND CURRENT ROW`). Oznacza to, że dla każdego wiersza, `LAST_VALUE()` zwraca wartość dla "ostatniego" wiersza w tej ramce, która w praktyce jest bieżącym wierszem, a nie faktycznie ostatnim wierszem w całej partycji.

Aby `last_value()` zwracała najmniejszą wartość w oknie trzeba wykonać następującą modyfikację

```
SELECT
    ProductID,
    ProductName,
    UnitPrice,
    CategoryID,
    FIRST_VALUE(ProductName) OVER (PARTITION BY CategoryID ORDER BY UnitPrice
DESC) AS First,
    LAST_VALUE(ProductName) OVER (PARTITION BY CategoryID ORDER BY UnitPrice DESC
ROWS BETWEEN UNBOUNDED PRECEDING AND UNBOUNDED FOLLOWING) AS Last
FROM
    Products
ORDER BY
    CategoryID,
    UnitPrice DESC;
```

	ProductID	ProductName	UnitPrice	CategoryID	First	Last
1	38	Côte de Blaye	263.5000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
2	43	Ipoh Coffee	46.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
3	2	Chang	19.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
4	1	Chai	18.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
5	39	Chartreuse verte	18.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
6	35	Steeleye Stout	18.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
7	76	Lakkalikööri	18.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
8	70	Outback Lager	15.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
9	67	Laughing Lumberjack Lager	14.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
10	34	Sasquatch Ale	14.0000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
11	75	Rhönbräu Klosterbier	7.7500	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
12	24	Guaraná Fantástica	4.5000	1	Côte de Blaye	Guaraná Fantástica
13	43	Vania-Spread	43.0000	2	Vania-Spread	Anisad Surin

Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

```
-- SQL Server
SELECT
    p.productid,
    p.productname,
    p.unitprice,
    p.categoryid,
    (SELECT TOP 1 productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER
BY unitprice DESC) AS first,
```



```
(SELECT TOP 1 productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER
BY unitprice) AS last
FROM
    products p
ORDER BY
    p.categoryid, p.unitprice DESC;
```

```
-- PostgreSQL
SELECT
    p.productid,
    p.productname,
    p.unitprice,
    p.categoryid,
    (SELECT productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER BY
unitprice DESC LIMIT 1) AS first,
    (SELECT productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER BY
unitprice LIMIT 1) AS last
FROM
    products p
ORDER BY
    p.categoryid, p.unitprice DESC;
```

```
SELECT
    p.productid,
    p.productname,
    p.unitprice,
    p.categoryid,
    (SELECT productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER BY
unitprice DESC LIMIT 1) AS first,
    (SELECT productname FROM products WHERE categoryid = p.categoryid ORDER BY
unitprice LIMIT 1) AS last
FROM
    products p
ORDER BY
    p.categoryid, p.unitprice DESC;
```

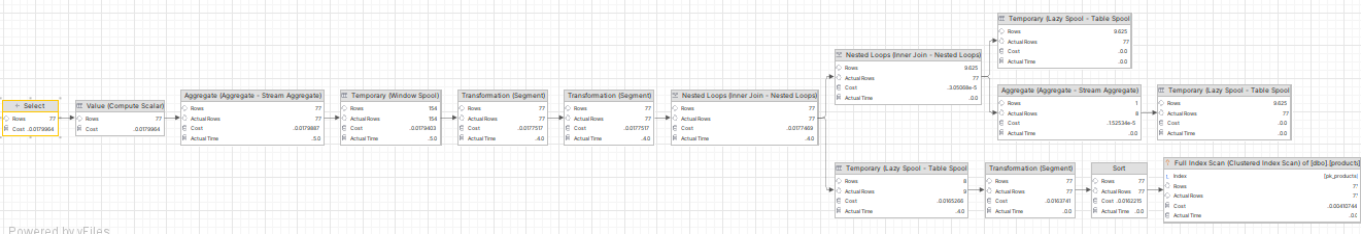
Porównanie czasów

DBMS	Window Function	Without Window Function
SQL Server	134 ms	94 ms
PostgreSQL	130 ms	100 ms
SQLite	1 s 124 ms	98 ms

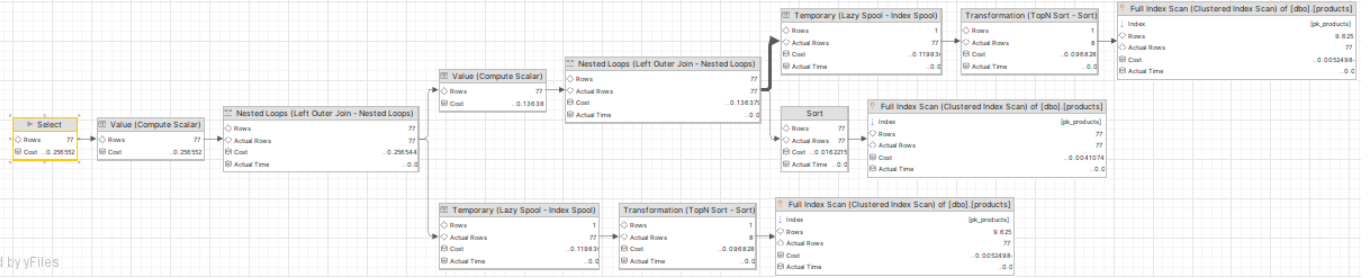
Po wielokrotnym wykonywaniu tych samych zapytań czasy wychodzą coraz mniejsze i mogą nie oddawać rzeczywistych proporcji.

Analiza planu wykonania:

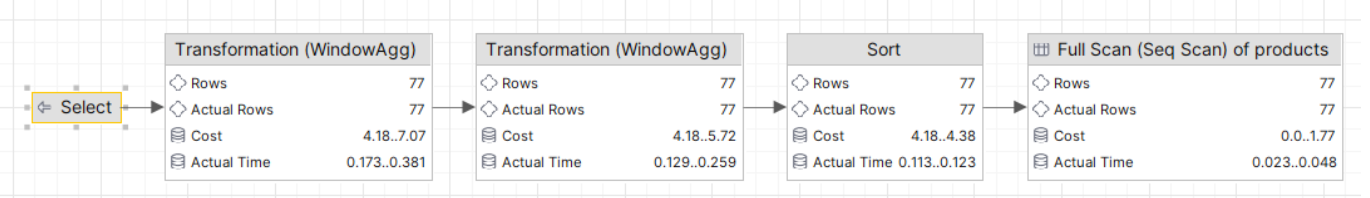
SQL Server + funkcja okna

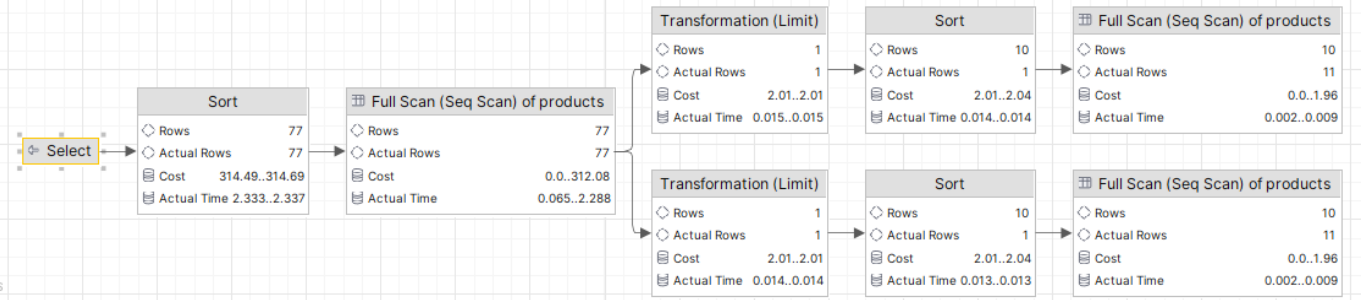
SQL Server bez funkcji okna

PostgreSQL + funkcja okna

PostgreSQL bez funkcji okna

Komentarze

W przypadku SQL Server sumaryczny koszt zapytania bez użycia funkcji okna jest około 15 razy większy niż przy zastosowaniu funkcji okna.

Dla PostgreSQL można natomiast powiedzieć, że plan wykonania zapytania bez zastosowania funkcji okna jest bardziej rozbudowany niż przy zastosowaniu funkcji okna.

Zadanie 13

Baza: Northwind, tabele orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- Id klienta,
- nr zamówienia,
- datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- dane zamówienia klienta o najniższej wartości w danym miesiącu
 - nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - datę tego zamówienia
 - wartość tego zamówienia
- dane zamówienia klienta o najwyższej wartości w danym miesiącu
 - nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - datę tego zamówienia
 - wartość tego zamówienia

```
--code for SQL Server
WITH OrderValues AS (
    SELECT
        o.CustomerID,
        o.OrderID,
        o.OrderDate,
        o.Freight,
        MONTH(o.OrderDate) AS OrderMonth,
        YEAR(o.OrderDate) AS OrderYear,
        SUM(od.UnitPrice * od.Quantity * (1 - od.Discount)) + o.Freight AS
TotalValue
    FROM Orders o
    JOIN [Order Details] od ON o.OrderID = od.OrderID
    GROUP BY o.CustomerID, o.OrderID, o.OrderDate, o.Freight
), MinMaxOrders AS (
    SELECT
        ov.CustomerID,
        MIN(ov.OrderID) OVER (PARTITION BY ov.CustomerID, ov.OrderMonth,
ov.OrderYear ORDER BY ov.TotalValue ASC) AS MinValueOrderID,
        MAX(ov.OrderID) OVER (PARTITION BY ov.CustomerID, ov.OrderMonth,
ov.OrderYear ORDER BY ov.TotalValue DESC) AS MaxValueOrderID,
        MIN(ov.TotalValue) OVER (PARTITION BY ov.CustomerID, ov.OrderMonth,
ov.OrderYear ORDER BY ov.TotalValue ASC) AS MinOrderValue,
        MAX(ov.TotalValue) OVER (PARTITION BY ov.CustomerID, ov.OrderMonth,
ov.OrderYear ORDER BY ov.TotalValue DESC) AS MaxOrderValue
    FROM OrderValues ov
)
SELECT DISTINCT
    ov.CustomerID,
    ov.OrderID,
    ov.OrderDate,
    ov.TotalValue,
    mo.MinValueOrderID,
    (SELECT OrderDate FROM Orders WHERE OrderID = mo.MinValueOrderID) AS
MinValueOrderDate,
    mo.MinOrderValue,
```

```
mo.MaxValueOrderID,
(SELECT OrderDate FROM Orders WHERE OrderID = mo.MaxValueOrderID) AS
MaxValueOrderDate,
mo.MaxOrderValue
FROM OrderValues ov
JOIN MinMaxOrders mo ON ov.CustomerID = mo.CustomerID AND ov.OrderID IN
(mo.MinValueOrderID, mo.MaxValueOrderID)
ORDER BY ov.CustomerID, ov.OrderDate;
```

Output zapytania:

	CustomerID	OrderID	OrderDate	TotalValue	MinValueOrderID	MinValueOrderDate	MinOrderValue	MaxValueOrderID	MaxValueOrderDate	MaxOrderValue
1	ALFKI	10643	1997-08-25 00:00:00.000	843.96	10643	1997-08-25 00:00:00.000	843.96	10643	1997-08-25 00:00:00.000	843.96
2	ALFKI	10692	1997-10-03 00:00:00.000	939.02	10692	1997-10-03 00:00:00.000	353.94	10692	1997-10-03 00:00:00.000	939.02
3	ALFKI	10782	1997-10-13 00:00:00.000	353.94	10782	1997-10-13 00:00:00.000	353.94	10782	1997-10-13 00:00:00.000	939.02
4	ALFKI	10835	1998-01-15 00:00:00.000	915.3300011444092	10835	1998-01-15 00:00:00.000	915.3300011444092	10835	1998-01-15 00:00:00.000	915.3300011444092
5	ALFKI	10952	1998-03-16 00:00:00.000	511.6199969482422	10952	1998-03-16 00:00:00.000	511.6199969482422	10952	1998-03-16 00:00:00.000	511.6199969482422
6	ALFKI	11011	1998-04-09 00:00:00.000	934.71	11011	1998-04-09 00:00:00.000	934.71	11011	1998-04-09 00:00:00.000	934.71
7	ANATR	10308	1996-09-18 00:00:00.000	90.40999923706055	10308	1996-09-18 00:00:00.000	90.40999923706055	10308	1996-09-18 00:00:00.000	90.40999923706055
8	ANATR	10625	1997-08-08 00:00:00.000	523.65	10625	1997-08-08 00:00:00.000	523.65	10625	1997-08-08 00:00:00.000	523.65
9	ANATR	10759	1997-11-28 00:00:00.000	331.99	10759	1997-11-28 00:00:00.000	331.99	10759	1997-11-28 00:00:00.000	331.99
10	ANATR	10926	1998-03-04 00:00:00.000	554.3200015258789	10926	1998-03-04 00:00:00.000	554.3200015258789	10926	1998-03-04 00:00:00.000	554.3200015258789
11	ANTON	10365	1996-11-27 00:00:00.000	425.20001220703125	10365	1996-11-27 00:00:00.000	425.20001220703125	10365	1996-11-27 00:00:00.000	425.20001220703125
12	ANTON	10507	1997-04-15 00:00:00.000	796.5125	10507	1997-04-15 00:00:00.000	796.5125	10507	1997-04-15 00:00:00.000	796.5125
13	ANTON	10535	1997-05-13 00:00:00.000	1956.4899908447267	10535	1997-05-13 00:00:00.000	1956.4899908447267	10535	1997-05-13 00:00:00.000	1956.4899908447267
14	ANTON	10573	1997-06-19 00:00:00.000	2166.84	10573	1997-06-19 00:00:00.000	2166.84	10573	1997-06-19 00:00:00.000	2166.84
15	ANTON	10677	1997-09-22 00:00:00.000	817.3950512695312	10677	1997-09-22 00:00:00.000	411.63	10677	1997-09-22 00:00:00.000	817.3950512695312

Zadanie 14

Baza: Northwind, tabela product_history

Napisz polecenie które pokaże wartość sprzedaży każdego produktu narastająco od początku każdego miesiąca. Użyj funkcji okna

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- id pozycji
- id produktu
- datę
- wartość sprzedaży produktu w danym dniu
- wartość sprzedaży produktu narastające od początku miesiąca

```
-- SQL Server
SELECT
    id,
    productid,
    date,
    value,
    SUM(value) OVER (PARTITION BY productid, YEAR(date), MONTH(date) ORDER BY
date) AS cumulative_sales
FROM product_history
ORDER BY
    productid, date;
```

```
-- PostgreSQL
SELECT
    id,
    productid,
    date,
    value,
    SUM(value) OVER (
        PARTITION BY productid,
        EXTRACT(YEAR FROM date),
        EXTRACT(MONTH FROM date)
        ORDER BY date
    ) AS cumulative_sales
FROM
    product_history
ORDER BY
    productid, date;
```

```
-- SQLite
SELECT
    id,
    productid,
    date,
    value,
    SUM(value) OVER (
        PARTITION BY productid, strftime('%Y', date), strftime('%m', date)
        ORDER BY date
    ) AS cumulative_sales
FROM product_history
ORDER BY
    productid, date;
```

Output zapytania:

	id	productid	date	value	cumulative_sales
1	1	1	1940-01-02	158.50	158.50
2	78	1	1940-01-03	256.70	415.20
3	155	1	1940-01-04	274.20	689.40
4	232	1	1940-01-05	140.30	829.70
5	309	1	1940-01-06	265.80	1095.50
6	386	1	1940-01-07	202.50	1298.00
7	463	1	1940-01-08	212.30	1510.30
8	540	1	1940-01-09	187.40	1697.70
9	617	1	1940-01-10	233.10	1930.80
10	694	1	1940-01-11	210.20	2141.00
11	771	1	1940-01-12	178.70	2319.70
12	848	1	1940-01-13	125.50	2445.20
13	925	1	1940-01-14	177.20	2622.40
14	1002	1	1940-01-15	198.00	2820.40
15	1079	1	1940-01-16	270.80	3091.20

Spróbuj wykonać zadanie bez użycia funkcji okna. Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSQL, SQLite)

```
--SQL Server
SELECT
    ph1.id,
    ph1.productid,
    ph1.date,
    ph1.value,
    (SELECT SUM(ph2.value)
     FROM product_history ph2
     WHERE ph2.productid = ph1.productid
           AND YEAR(ph2.date) = YEAR(ph1.date)
           AND MONTH(ph2.date) = MONTH(ph1.date)
           AND ph2.date <= ph1.date) AS cumulative_sales
FROM product_history ph1
ORDER BY
    ph1.productid,
    ph1.date;
```

```
-- PostgreSQL
SELECT
    ph1.id,
    ph1.productid,
    ph1.date,
    ph1.value,
    (SELECT SUM(ph2.value)
     FROM product_history ph2
```

```
WHERE ph2.productid = ph1.productid
      AND EXTRACT(YEAR FROM ph2.date) = EXTRACT(YEAR FROM ph1.date)
      AND EXTRACT(MONTH FROM ph2.date) = EXTRACT(MONTH FROM ph1.date)
      AND ph2.date <= ph1.date) AS cumulative_sales
FROM product_history ph1
ORDER BY
  ph1.productid,
  ph1.date;
```

```
-- SQLite
SELECT
  ph1.id,
  ph1.productid,
  ph1.date,
  ph1.value,
  (SELECT SUM(ph2.value)
   FROM product_history ph2
   WHERE ph2.productid = ph1.productid
        AND strftime('%Y', ph2.date) = strftime('%Y', ph1.date)
        AND strftime('%m', ph2.date) = strftime('%m', ph1.date)
        AND ph2.date <= ph1.date) AS cumulative_sales
FROM product_history ph1
ORDER BY
  ph1.productid,
  ph1.date;
```

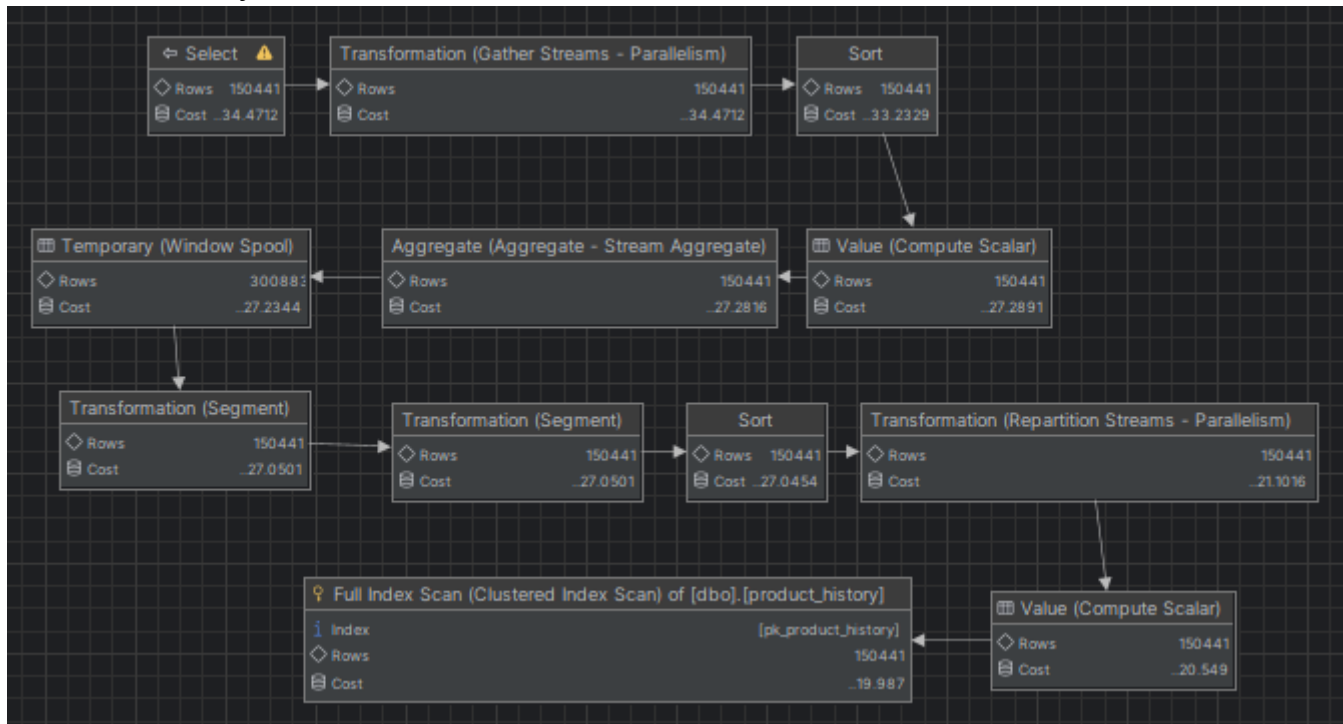
Analiza czasu. (przy ograniczeniu do productid <= 5)

System DBMS	Zapytanie z funkcją okna	Zapytanie bez funkcji okna
SQL Server	22 s	4min+ (stopped)
PostgreSQL	674 ms	4min+ (stopped)
SQLite	330 ms	4min+ (stopped)

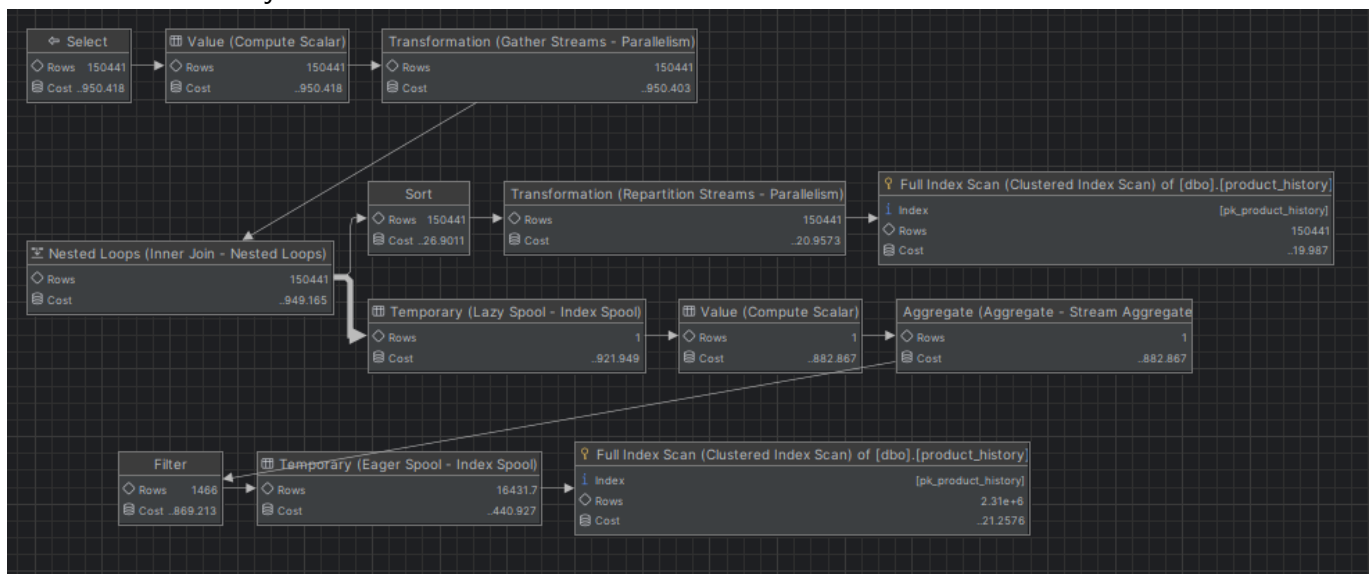
Wnioski: Przy pracy z duża ilością rekordów użycie funkcji okna staje się wręcz konieczne, PostgreSQL i SQLite cechują się najszybszym działaniem.

Analiza planu

SQL Server + funkcja okna

SQL Server bez funkcji okna

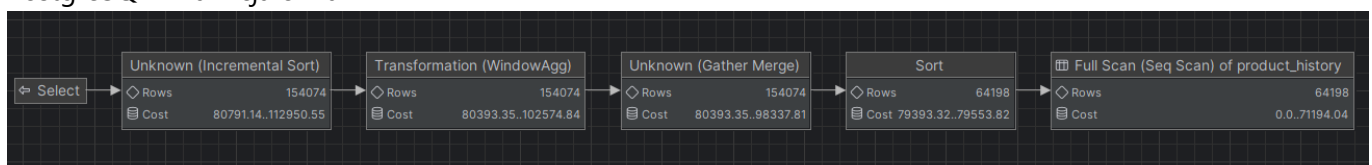

Komentarz

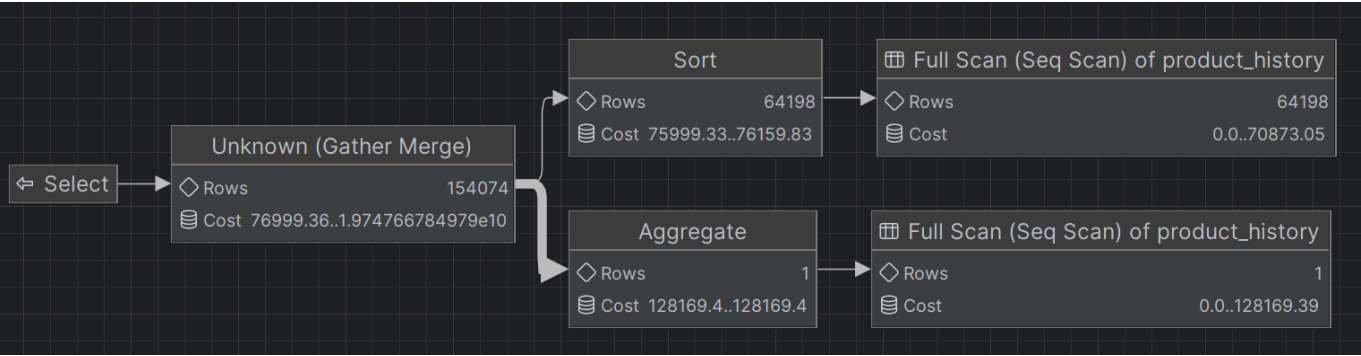
Dla funkcji okna w SQL Server, plan wykonania zapytania jest prosty. Kolejne bloki występują bezpośrednio po sobie.

W przypadku metody bez funkcji okna, plan wykonania zapytania jest bardziej rozbudowany. Dodatkowo, sumaryczny koszt wykonania zapytania bez funkcji okna jest około 28 razy większy niż wersja z funkcją okna.

PostgreSQL + funkcja okna

PostgreSQL bez funkcji okna

Komentarz

Analogicznie jak dla SQL Server.

Zadanie 15

Wykonaj kilka "własnych" przykładowych analiz. Czy są jeszcze jakieś ciekawe/przydatne funkcje okna (z których nie korzystałeś w ćwiczeniu)? Spróbuj ich użyć w zaprezentowanych przykładach.

```
-- ranking of the most popular category
select
  p.categoryid,
  c.categoryname,
  sum(od.quantity * od.unitprice) as total_price,
  rank() over (order by sum(od.quantity * od.unitprice) desc) as rk
from orderdetails od
join products p on od.productid = p.productid
join categories c on p.categoryid = c.categoryid
group by p.categoryid, c.categoryname
```

	categoryid	categoryname	total_price	rk
1	1	Beverages	286526.9500	1
2	4	Dairy Products	251330.5000	2
3	6	Meat/Poultry	178188.8000	3
4	3	Confections	177099.1000	4
5	8	Seafood	141623.0900	5
6	2	Condiments	113694.7500	6
7	7	Produce	105268.6000	7
8	5	Grains/Cereals	100726.8000	8

Punktacja

zadanie	pkt
---------	-----

1	0,5
2	0,5
3	1
4	1
5	0,5
6	2
7	2
8	0,5
9	2
10	1
11	2
12	1
13	2
14	2
15	2
razem	20